
TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE MAATSCHAPPIJ & FINANCIËN VAN GEMEENTE LAREN
d.d. 11 februari 2026

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter: Dames en heren, volgens mijn iPhone is het 20.00 uur en op de klok is het ook 20.00 uur. Daarmee verklaar ik in ieder geval deze vergadering alvast voor geopend, de raadscommissievergadering Maatschappij en Financiën van de gemeente Laren op woensdagavond 11 februari 2026, alhier in Eemnes. Een mooie agenda, maar ook vanavond de laatste ronde in deze gemeenteperiode van 2022-2026. Met een mooi gevulde agenda, dat betekent niet automatisch dat we het ook heel laat hoeven te maken. Bij de opening en de vaststelling van de agenda wil ik in ieder geval melden dat inmiddels aanwezig zijn, en ik doe dat in volgorde voor mij rechts en voor u links op de tribune: mevrouw Jolanda Graafsma, CDA, dan hebben we daarna de heer Evert de Jong van Liberaal Laren, daarna de heer Stef Merckx van de VVD, de heer Erik Koldenhof van de VVD, mevrouw Ellen van Dorst namens D66. Ondergetekende, Erwin van den Berg als uw voorzitter, naast mij Antoinette Kroon-Stam, griffier. Dan krijgen we Thijmen Jacobse van Larens Behoud, de weledele heer Wim van der Zwaan van Larens Behoud en al dan, Andreas Grunwald van Groen Laren. Dan krijgen we vervolgens de gemeentesecretaris mevrouw Petra Zwanikken, wethouder Flip de Groot, wethouder Jan van Midden en wethouder Niels Rood. Allemaal hartelijk welkom. Er zit dadelijk, maar dat gaan we doen bij het agendapunt als het zover is, nog ambtelijke ondersteuning. Wat ik ook vast kan meedelen, is dat we nog een inspreker aangemeld hebben gekregen, daar kom ik zo meteen ook nog op terug. We hebben ook nog afwezigen deze vergadering, dat is mevrouw Berghorst, die heeft zich afgemeld, van D66, van Democratisch Laren heeft de heer Spaan zich afgemeld en van de Larense Vrouwenpartij heeft mevrouw Niekus zich afgemeld. Wat ik begrijp, is dat heer Lobregt van het CDA mogelijk wat later komt, als ik het zo mag duiden. Zoals altijd gezegd graag bij de vergadering noem ik leden op, maar ook gewoon als u straks wilt spreken, gaat dat via de voorzitter. Dan ga ik uw naam noemen en dan wordt dat ook fatsoenlijk in het transcript opgenomen en dat luistert later makkelijker terug. Zoals gezegd heeft er zich één mijnheer aangemeld voor spreekrecht en dat is de heer Sakkers. Hij wil inspreken bij het agendapunt 6 Participatienota. Als we zover zijn, heer Sakkers, dan zal ik u vragen om naar voren te komen. Als ik dat zo gezegd heb, mag ik dan met uw welnemen de agenda vaststellen of wilt u nog een op- en aanmerking maken met betrekking tot de agenda? Zo niet, dan hebben wij in ieder geval deze vergadering ook de agenda vastgesteld.

2. Vaststelling van lijst adviezen en conclusies vergadering commissie M&F d.d. 21 januari 2026

De voorzitter: En zijn we bij punt 2, vaststelling lijst adviezen en conclusies van de vergadering van de commissie Maatschappij en Financiën van 21 januari jongstleden. Heeft er iets of iemand ... De heer Thijmen Jacobse van Larens Behoud.

De heer Jacobse: Het is een ambtelijk dingetje waarschijnlijk, maar in die adviezen staat dat de heer Van Midden voor mij zou onderzoeken of er meetgegevens zijn over de snelheid van de Eemnesserweg. Dat heb ik nog niet gehoord, maar ik begrijp dat de wethouder die daarover gaat eraan zit? Dat is de vraag.

De voorzitter: Dat is een opmerking naar aanleiding van ...

De heer Jacobse: Adviezen en conclusies van de vorige vergadering.

De voorzitter: Uit de rondvraag? Ja, waarvan akte. U gaf het als een vraag, maar ook als een mededeling, toch?

De heer Jacobse: Ik lees dat ik een verslagje krijg, maar dat heb ik niet.

De heer Rood: Daar wordt aan gewerkt.

De heer Jacobse: Fijn.

De voorzitter: Wethouder Rood geeft aan de heer Jacobse aan dat eraan wordt gewerkt, dat is een mooi antwoord. Dan vraag ik aan u met rondkijken ... De heer Merckx van de VVD.

De heer Merckx: Eenzelfde vraag werd volgens mij ook gesteld over de Vredelaan?

De voorzitter: Dat is een hele scherpe, die zijn in één beantwoord. Dat klopt, dus daar zal hetzelfde voor gelden, maar ik kijk nog even naar de heer Rood.

De heer Rood: Dat klopt.

De voorzitter: Kortom, even samenvattend voor de luisteraars thuis. Wij hebben een vergadering gehad, daar zijn twee rondvragen geweest van de heer Jacobse en de heer Merckx. En die vragen gingen allebei over hetzelfde, maar wel over een verschillende weg. De beantwoording daarvan volgt nog, heeft de wethouder zojuist toegezegd, dat is de eerste toezegging van vandaag. Dan kijk ik naar mevrouw Van Dorst, die heeft ook een op- en aanmerking bij de verslaglegging.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Ik had ook een vraag gesteld in de vergadering vorige keer over ... Mijn bril. Jeugdarrangementen. Daar heb ik antwoord op gehad, dus ik wilde de wethouder bedanken hiervoor.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Dorst. Iets of iemand anders nog een opmerking met betrekking tot dag tot het verslag? Niet, dan stellen we hierbij het verslag vast.

3. Mededelingen

De voorzitter: Dan zijn we bij de gewone mededelingen. Dan kijk ik eerst even naar u als commissie, heeft u mededelingen? Mevrouw Van Dorst heeft een mededeling.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde meedelen, de heer Koldenhof en ondergetekende komen net terug van de MRA. Daar was een heel leuke pilot over een spel en dat is een vraag en antwoord hoe de raadtafel en de MRA werken. En we hebben het dacht ik, ik kijk even naar de heer Koldenhof, heel leuk begrepen en ondervonden. En we hebben begrepen dat de eerste die nu gemaakt wordt echt voor een deelregio is, de Gooi en Vechtstreek, en dat die binnen een twee maanden hier in de raad of in een commissie wordt voorgelegd. Erg leuk, dat wil ik de volgende groep aanraden om daar echt aan mee te doen. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Dorst, dank u wel voor de mededeling. Andere collega's aan tafel nog een mededeling? Niet, dan kom ik aan de overkant bij het college. Wethouder De Groot, aan u het woord.

Mijnheer De Groot: Dank u. Uit de duurzaamheidsportefeuille is nu een actie gestart voor het mkb en daar nu lopen allemaal subsidiemogelijkheden. We zijn bezig om mkb's aan te schrijven om ze te helpen met verduurzaming en dan geven we gratis onafhankelijk advies voor, professionele begeleiding van plan en uitvoering en hulp bij subsidies en regelgeving. Ik ben heel benieuwd hoe die actie gaat verlopen. Ik denk dat als je kijkt naar het dorp, dat elk stukje wat daarbij helpt, mooi meegenomen is, dus ik ben blij dat we dat hebben opgestart. Er is ook een nieuwe actie wat vanuit het Nationaal Isolatiefonds van start gegaan. De belangstelling voor de regeling is groot, inmiddels hebben 200 bewoners hun woning succesvol geïsoleerd via de isolatie-actie. Daarnaast zijn er 225 woningeigenaren momenteel bezig met de uitvoering van de maatregelen. Ik denk dat dit een leuke mededeling is om te ...

De voorzitter: Als u een mededeling heeft, is het altijd leuk, mijnheer De Groot.

De heer De Groot: Wat lief.

De voorzitter: Op deze laatste avond. Dan kijk ik even rond, andere wethouders hebben geen mededeling. Wat mij betreft hebben we agendapunt 3 ook gehad.

4. Terug- en vooruitblik Regio-zaken portefeuillehoudersoverleggen | Regio Gooi en Vechtstreek

De voorzitter: En zijn we bij agendapunt 4, terug-en vooruitblik Regio-zaken. En dan gaan we eerst de mededelingen terugblik vanuit de portefeuillehoudersoverleg regio Gooi en Vechtstreek doen, daarna komen de aankomende portefeuilleoverleggen en daarna komt u als commissie nog aan de beurt. Wie van de wethouders heeft een terugblik op een portefeuillehoudersoverleg? De heer De Groot.

De heer De Groot: Dank u, voorzitter. Ik heb vanochtend een boeiende, maar ook alarmerende vergadering gehad over de toekomst van de Heuvelrug. Dat klinkt heel vriendelijk en niet erg bedreigend, maar het gaat over de wateropgave die we daar hebben. Er zijn nu projecties gemaakt door bureau Decisio, dat betekent dat we bij ongewijzigd beleid aanlopen tegen miljardenschade, mogelijkerwijs onverzekerbaarheid van misschien een deel van ons woningbestand, de bedreiging van flora en fauna, de mogelijkheden van onbeheersbare bosbranden, enfin, een afschrikwekkend beeld. Aan de andere kant is het zo, we zijn er heel tijdig bij en we hebben al een aantal eerste maatregelen geïnventariseerd. Die worden de komende tijd verder doorontwikkeld om te zorgen dat we tijdig een pad uitstippelen naar 2100. Over de dit soort termijnen moet je denken om te zorgen dat we bijtijds dit tij gekeerd hebben. Dat staat nog los van andere dingen, ik zie mijnheer Grunwald kijken, die je zou moeten doen om klimaat te redden. Het is adaptatie, maar ook dat is keihard nodig op dit moment. Ik was blij met de bijeenkomst samen met mijn collega-wethouders en het waterschap en de waterbedrijven, want ook drinkwater kan in de klem komen in deze situatie. Genoeg redenen om aan de slag te gaan. Ik kom hier ...

De voorzitter: Een mededeling is niet bedoeld om een discussie ... Heeft u een verduidelijkende vraag, mijnheer Jacobse?

De heer Jacobse: Ik heb een vraag-vraag. Zou het interessant zijn om die presentatie hier in de raad of in de commissie te draaien?

De voorzitter: Dan nemen we deze mee terug naar het presidium. Dan kan het presidium ...

De heer De Groot: Ik kan in het verlengde hiervan wat zeggen. We hebben afgesproken bij dat overleg, dat we bij de start van de nieuwe raad, gaan plannen de mogelijkheid om van deze dingen kennis te hebben en ook naar het presidium gaan brengen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer De Groot. U was klaar? Ja. Is er nog een andere wethouder die een mededeling, een terugblik heeft? Nee. Dan zijn we bij de portefeuillehouders overleggen voor de aankomende ... Die zijn denkmatig, misschien heeft u nog een opmerking? Ik kom straks. Eerst, heeft u nog een mededeling vanuit het college over een vooruitblik op een portefeuillehoudersoverleg?

De heer De Groot: Geen vooruitblik.

De voorzitter: Heeft de commissie nog vragen of mededelingen?

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Over de afgelopen vergaderingen binnen het sociaal domein is er heel wat besproken geweest en ik was toch wel benieuwd hoe dat afgelopen was, bijvoorbeeld over extra formatie Veilig Thuis? Dat soort zaken, misschien heeft u daar nog wat over mee te delen? De regiovisie Sociaal Domein, het rapport onderwijs-jeugd-arrangement, samenwerking binnen de regio van het mbo, er zijn best onderwerpen geweest die misschien interessant zijn om ons in mee te nemen? Dank u wel.

De heer De Groot: Ja, maar dat vraagt meer dan een mededeling. Deze stukken zijn beschikbaar bij de regio, er komen ook vervolgstappen op. En op dat moment kun je dan in brede zin het of agenderen of daar gericht vragen over stellen. Ik kan wel iets zeggen over bescherming en opvang of Veilig Thuis, daar is extra formatie voor geregeld door het algemeen bestuur. Mijnheer Van Midden was daarbij aanwezig en dat heeft zeer geholpen om de jaarwisseling goed door te komen. Daar kan ik wel wat over zeggen. En onderwijs-jeugd-arrangement is in ontwikkeling, daar lopen een aantal pilots die worden verder doorontwikkeld. Het heeft weinig zin om daar een tussenstand op te geven, zeker niet in deze context.

De voorzitter: Mevrouw Van Dorst.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Dank u wel, maar het is altijd fijn om van tevoren te horen wat de actuele onderwerpen zijn. Dat is ook vaak de reden dat ik deze vraag stel.

De heer De Groot: Ik heb bij de raadsvergadering aangegeven dat dit interessante onderwerpen zijn om naar te kijken. En dan mochten daar van tevoren vragen voor zijn, dat ik die graag mee zou willen nemen. Ik heb geprobeerd daarop in te spelen.

De voorzitter: Ik denk en dan kijk ik even naar de griffier, dat inderdaad voor een volgende ronde straks met de nieuwe gemeenteraad, nieuwe commissieleden, het goed is om wat is een mededeling en wat is niet een mededeling mee te geven. Dank u wel daarvoor. Zijn er nog andere commissieleden die een vraag of een opmerking hebben? Nee. Dan hebben we agendapunt 3 ook gehad.

5. Meldingen Portefeuillehouders m.b.t. Gemeenschappelijke Regelingen

De voorzitter: En dan zijn we bij 4, excuses, dan zijn we bij het agendapunt 5, meldingen Portefeuillehouders met betrekking tot de Gemeenschappelijke Regelingen. Zijn er meldingen met betrekking tot de gemeenschappelijke regeling? Ook hiervoor geldt: eerst een terugblik en dan een vooruitblik. Is er een

terugblik op algemene gemeenschappelijke regelingen? Ik zie geen handen omhooggaan. Jawel, wethouder De Groot.

De heer De Groot: Mevrouw Van Dorst heeft indertijd gevraagd naar de laatste prognose 2025 vanuit de H-BEL. Er waren problemen in de aansluiting van de cijfers met de BEL en de H-BEL, het heeft wat lang geduurd, maar ze gaan nu naar het college toe. Wat ik daar vooraf over kan zeggen, is dat ik me over de cijfers als zodanig geen zorgen zou maken over de uitkomst.

De voorzitter: Dank u wel. Nog een andere mededeling terugblik vanuit de andere collega's? Nee, ook geen vooruitblik? Nee. Heeft de commissie nog een vraag of een opmerking? Ik kijk even goed rond, want ik wil natuurlijk deze laatste vergadering niet iemand passeren. Dan hebben we agendapunt 5 ook gehad.

6. Participatieverordening Laren 2026

De voorzitter: Dan zijn we bij agendapunt 6 en dat is zoals gezegd de Participatieverordening Laren 2026. Portefeuillehouder is wethouder Niels Rood, ambtelijke ondersteuning door mevrouw Anna-Claire Bos, participatie-adviseur van de BEL-combinatie. Mag ik u alvast vragen om naast de heer Rood zitting te nemen? Welkom. We doen het in Laren als volgt, we gaan dadelijk het rondje maken, maar eerst hebben we een inspreker. Daarna kan de commissie vragen stellen aan de inspreker, één verduidelijkende vraag door ieder commissielid en dan gaan we het in behandeling geven. Dat gezegd hebbende, wat is het voorstel? Het voorstel is: de raad besluit de participatieverordening Laren 2026 vast te stellen en de raad besluit tot het intrekken van de inspraakverordening Laren 2008. Dit is weer een gevalletje dat voortkomt uit de omgevingswet. Zoals gezegd hebben we een inspreker en dat is de heer Sakkers. Mijnheer Sakkers, mag ik u ... Nu moeten we even kijken hoe we dat gaan doen. Sorry voor het ongemak, er wordt een tafel gereserveerd waar de heer Sakkers kan gaan zitten.

De heer Sakkers: Dank u wel, voorzitter, dat ik ...

De voorzitter: Even voor de goede orde, u heeft formeel vijf minuten. Dan mogen alle commissieleden zoals gezegd een verduidelijkende vraag aan u stellen. Daarna gaan we het in behandeling nemen en als de behandeling klaar is, krijgt u nog een keer twee minuten de tijd om eventueel nog iets te zeggen. Aan u nu het woord, mijnheer Sakkers.

De heer Sakkers: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik heb het stuk gelezen en de participatieverordening. Ik denk dat het heel goed is dat de gemeente zulke stappen zet en ik ben eigenlijk alleen maar positief over alles wat er staat. Er is wel één reden waarom ik hier zit en dat is een oproep of een vraag of een verzoek met klem, en dat gaat over de verslaglegging over participatiebijeenkomsten. De insteek daarvan is dat ik in het verleden gezien heb, dat daar nogal eens een verslaglegging is komen vast te staan, die niet alle recht deed aan zoals de inwoners op zo'n avond de bijeenkomst beleefd hebben. Dan gaat het niet me hier niet om welles of nietes of allemaal dingen te wijzen, maar naar de toekomst toe is mijn oproep om vooral de zorgvuldigheid te betrachten. En dan heb ik het eigenlijk over drie dingen. Twee, uit het verleden opgemerkt is, soms worden inwoners pas laat uitgenodigd. Ik heb voorbeelden gelezen van mensen die gereageerd hebben op het al of niet kunnen bijwonen van zo'n bijeenkomst, dat ze pas zes dagen van tevoren werden uitgenodigd. Sommige onderwerpen zijn van het dusdanig belang, dat ik hoop dat die zorgvuldigheid ook betracht wordt, maar het gaat ongetwijfeld de goede kant op. Het tweede is dat sommige van die onderwerpen dusdanig zwaar kunnen

wegen, dat mensen ook informatie opvragen aan de gemeente om zich goed kunnen voorbereiden op zo'n bijeenkomst en dat dat nogal eens lastig is, om de goede documenten te krijgen. Ook daar denk ik dat er alle goede wil is om de mensen daarbij te helpen. Het belangrijkste punt en dat is ook de vraag waarom ik hier zit: hoe kunt u als commissie en straks als het wordt vastgesteld door de raad, garanties geven aan de inwoners dat er een voldoende onafhankelijke en objectieve verslaglegging van zo'n avond is? Dat lees ik niet terug in artikel 7, dat dat voldoende gewaarborgd is en de ervaringen uit het verleden hebben mij hier doen komen, om vooral die vraag te stellen. Hoe kunt u alstublieft garanderen dat er recht wordt gedaan aan alle partijen die aan zo'n bijeenkomst meedoen? Dat betekent eigenlijk dat ik misschien een iets scherpere bewoording bij artikel 7 of een uitbreiding van artikel 7, heel mooi zou vinden. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Sakkers, dank u wel voor uw inbreng. Ik kijk even rond naar links. De heer Grunwald heeft een vraag en ik zie de heer Koldenhof een vraag hebben en mevrouw Van Dorst volgens mij ook. Niet? Met uw instemming, mijnheer Koldenhof, ga ik naar de heer Grunwald van Groen Laren, u heeft een vraag aan de heer Sakkers.

De heer Grunwald: Dank u wel, voorzitter. U hebt zich in de stukken verdiept, blijkt, dat is ook heel verstandig, overigens bedankt voor uw bijdrage. Wat ik wil weten, is: hoe heeft u het lezen van die stukken ervaren? Bent u daar makkelijk doorheen gegaan of moest u dat drie keer herlezen?

De heer Sakkers: Nee, het is eigenlijk ingegeven door ...

De voorzitter: De heer Sakkers geeft een antwoord op de heer Grunwald.

De heer Sakkers: Sorry, dank u wel, voorzitter, ik zal me inhouden om de sturing voor te laten gaan, dank u wel. Eigenlijk is de ervaring voortgekomen uit recente bijeenkomsten en vanuit dat signaal ben ik gaan teruggraven en met mensen gaan praten en gaan teruglezen op verslagen tot zelfs een paar jaar geleden, die allemaal beschikbaar zijn op iBabs en in de archieven van de gemeente. Ik zie daar steeds brieven terugkomen van inwoners die zeggen: zo is het niet gegaan. We komen bij een vergadering, een bijeenkomst, en daar wordt gezegd: wat vindt u van keuze a, b of c? Dat de mensen al zeggen, maar we willen helemaal niet ... En dan is het verslag: de meeste mensen waren voor model a. Dat doet dan geen recht aan dat een groot deel van de mensen helemaal niet a, b of c willen kiezen en dat is de reden waarom ik hier zit. Die zorgvuldigheid en onafhankelijkheid in de verslaglegging kan in mijn ogen beter en moet in ieder geval, als het al niet slecht was, gegarandeerd worden in de verordening.

De voorzitter: Mijnheer Grunwald, is daarmee uw vraag voor nu ...

De heer Grunwald: Dank u wel.

De voorzitter: Een verduidelijkende vraag van de heer Koldenhof van de VVD.

De heer Koldenhof: Eerst, voorzitter, een vraag aan u. U heeft de inspreker ingeleid, maar ik weet niet wie hij is, behalve een naam. Ik weet niet wat het belang is. Ik kan het ook wel vragen, maar dan mag ik maar één vraag stellen.

De voorzitter: Dat kan, als u mij toestaat ... Hoe het werkt, normaal gesproken wordt er gevraagd om insprekers van tevoren zich aan te melden en dat je iets van inbreng ... Strikt formeel, heeft de griffier mij verzekerd, als je je voor de vergadering aanmeldt, mag je nog inspreken. Ik ga er even vanuit dat de heer Sakkers zich als de heer Sakkers aangemeld bij ons, bij de griffier en bij mij om in te spreken en ik ga ervanuit dat hij dat vanuit zijn eigen situatie doet. U mag dat aanvullend natuurlijk aan hem vragen.

De heer Koldenhof: '...' (00:20:45)

De voorzitter: Of hij inwoner is van Laren, bedoelt u? Dat is wel een heel interessante vraag, op deze laatste avond. Ik denk, wij hebben genoeglijk vastgesteld dat de heer Sakkers inwoner van Laren is en daarmee als inwoner van Laren bij een onderwerp als participatie zijn vraag mag stellen of inbreng mag geven. Zo hebben we hem benaderd, dus niet heel principieel diep doordacht, maar een inwoner die zich druk maakt over een onderwerp op de agenda.

De heer/mevrouw ...: '...' (00:21:14)

De voorzitter: Dan mag u nu de vraag stellen. Dank u wel, overigens voor deze scherpheid in de vraagstelling. Ook deze nemen we mee naar de nieuwe periode.

De heer Koldenhof: 'En misschien ook dan ...' (00:21:25)

De voorzitter: U moet het geluid aanzetten, sorry.

De heer Koldenhof: 'Is het misschien ook voorstel om een keer een toelichting te geven op wie de inspreker is? Het gaat me niet om de heer Sakkers, ik hoop dat u dat begrijpt. Het gaat me niet om u, maar het gaat me meer om het algemene feit dat er geen enkele context is. Ik vind dat toch prettig, ik vind het zonde omdat er maar één vraag per fractie gesteld mag worden om ...' (00:21:29-00:21:49)

De voorzitter: Nee, ik heb net wel gezegd met uw instemming, bij dit soort insprekrondes mag elke raadslid of commissielid wel een verduidelijkende vraag stellen. Dit is niet het rondje zoals we het in de commissiebehandeling straks doen, dat er één woordvoerder is. U mag wat vragen, maar de heer Merckx mag ook een vraag stellen. Dat geldt voor iedereen, dat doen we eigenlijk altijd in deze commissie maar misschien heb ik dat net niet helemaal duidelijk genoeg gezegd.

De heer Merckx: En vervolgens, ja, er zij geluid. Dan wil ik graag de vraag stellen aan mijnheer Sakkers, u heeft het over de kwaliteit, om het zo te zeggen de betrouwbaarheid van verslaglegging van de participatiebijeenkomsten. Nu is het zo dat in de omgevingswet dat eigenlijk nogal vormvrij wordt gehouden. Gaat het u dan specifiek om participatiebijeenkomsten die door een initiatiefnemer worden georganiseerd en die vormvrij zijn, of gaat het u specifiek om de bijeenkomsten die door de gemeente zelf worden georganiseerd en die dan wat u betreft waarschijnlijk niet voldoende kwalitatief van niveau zijn?

De voorzitter: Heldere vraag. Aan u het woord, mijnheer Sakkers.

De heer Sakkers: Ik denk dat het in zijn algemeenheid gaat, maar waar het mij voornamelijk om gaat, is: we praten hier over de verordening en ik kom een vraag stellen over die verordening. Het gaat mij in artikel 7 in

zo zorgvuldig mogelijke bewoording neer te zetten, zodanig dat die garandeert dat er een onafhankelijke en objectieve verslaglegging plaatsvindt. Daar gaat mijn oproep over.

De voorzitter: Het antwoord is gegeven. Is er nog een ander commissielid hier aanwezig die een vraag aan de heer Sakkers heeft? Niet? Dan dank ik u wel. Excuses, u zit een beetje verstopt. De heer Jacobse van Larens Behoud heeft ook nog een verduidelijkende vraag.

De heer Jacobse: Wat heet verduidelijkend? Ik denk dat ik begrijp wat u zegt, dat gaat namelijk over waarheidsvinding. We kunnen natuurlijk met elkaar in elke willekeurige vergadering gaan zitten kwaken, maar als er een verslag wordt gedaan en degene die dat schrijft begrijpt niet waar het over gaat of schrijft iets anders op omdat dat beter uitkomt, of ... Dat zijn dingen die mogen wij ons als commissie maar ook als raad wel aantrekken. De vraag is: hoe pakken we dat dan aan? Dat kunnen we omschrijven, dat bedoelt u, zet dat is wat scherper in die verordening. Of moeten wij organisatorischerwijs, wat zeg ik, communicatie-wise zorgen dat de goede mensen het juiste verslag maken van een bijeenkomst? Dat geldt voor alle bijeenkomsten.

De voorzitter: Dat brengt mij nog wel op het volgende. Dank u wel voor deze vraag aan de heer Sakkers om een antwoord te geven. Heeft u uw vragen ook nog op schrift gesteld want dan zou u die nog aan de griffier kunnen sturen en dan worden die ook in iBabs opgenomen?

De heer Sakkers: Dat wil ik met alle plezier doen.

De voorzitter: Dat heeft u niet paraat. Dan graag nog een antwoord op de heer Jacobse voor zover dat een vraag is en dan gaan we door naar de behandeling.

De heer Sakkers: Dank u wel, ik snap denk ik de vraag wel, maar mijn antwoord daarop is dat ikzelf denk aan organisatorische maatregelen die ervoor zorgen dat er een onafhankelijk iemand verslag doet. Dat is in zijn algemeenheid, het gaat niet zozeer om te wijzen naar een bepaalde omgeving of gebeurtenis, als wel goede borging voor de toekomst. Dank u wel voor het woord. Ik woon in Laren en ik denk dat de ironie van dit onderwerp voldoende reden is voor iedereen uit Laren om hier te mogen zitten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Sakkers. U mag weer op de tribune plaatsnemen en dan gaan wij het in behandeling geven. En de vragen die nu gesteld zijn en beantwoording, daar kan misschien straks de wethouder schuine streep onze ambtelijke ondersteuning misschien nog iets over zeggen? Inderdaad, de heer Koldenhof riep daarnet al even terecht, we hebben één behandelaar per punt, dus denk goed na wie van u het woord gaat voeren. En anders moet u even uw collega influisteren, als u nog een vraag heeft en u bent met zijn tweeën. Wie wil over dit onderwerp van de participatie verordening een punt maken? Dan zie ik verschillende handen, ik zie alle fracties. Dan beginnen we bij de heer Grunwald.

De heer Grunwald: Dank u wel, voorzitter. Normaliter is dat een oude regeling die omgezet wordt in een nieuwe regeling, dat zou niet al te problematisch moeten zijn. Maar ik stelde net aan de inspreker een vraag of hij door de tekst gekomen is. Dat ging langs elkaar heen, maar dat doet er verder niet toe. Het gaat ook over samenwerking tussen de politiek en de burger in het dorp. Hetgeen wat mij allereerst heel erg belangrijk lijkt, is dat begrepen wordt wat er geregeld is onderling. Die indruk heb ik niet altijd van dit stuk, dat is weer in uitermate ingewikkelde bestuurlijke taal gegoten, ik denk dat de burger daar weinig wijs uit wordt in dezen. Ik noem één dingetje, artikel 6 punt c: participatie die ouder is dan vijf jaar wordt beschouwd als een aanvulling

op het eerdere traject en niet als een herhaling daarvan. In dat geval dient een nieuw participatietraject te worden georganiseerd dat aansluit op de actuele context en inzichten. Dit is dermate abstract dat mensen er niet goed doorkomen. Ik ben heel blij met de inspraak van de heer Sakkers, want er moet natuurlijk samengewerkt worden, juist op dat vlak. Dat is ook de bedoeling van dat hele stuk, zodat alle goede aspecten zowel van het bestuur als ook van de burgers bij elkaar komen om tot gedragen besluiten voor Laren te komen waar iedereen voordeel bij heeft. Als er nu ook opgemerkt wordt, dat proces op zich is niet zo best, want de verslagen zijn niet helder, er is niet duidelijk wat afgesproken is, mensen weten misschien niet wat hun te wachten staat. Dan roept dat toch de vraag op naar a, een heldere uitleg voor de burger wat dit onderwerp betreft. De vraag is, zou er een soort stuk gemaakt kunnen worden dat ook aan de burger goed uitlegt, wat hier instaat, wat de rechten zijn van de burger wat dit betreft. En de tweede vraag is: is er een soort onafhankelijke procesbegeleiding mogelijk in de toekomst, die ertoe leidt dat deelnemende partijen in het participatieproces en met name de burgers, dus ook goed weten wat hun te wachten staat, wat de volgende stap is, wat afgesproken is, wanneer dat terugkomt en dergelijke meer? Dat lijkt mij essentieel om tot een goede participatie te komen, want als de ene partij niet weet wat de andere gaat doen, dan wordt het never nooit niets. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Grunwald. Dan komen we bij de fractie van Larens Behoud, de heer Jacobse.

De heer Jacobse: Ik kan daar op een paar manieren op reageren, ik doe het even zo. Op pagina 3 van het document participatieverordening '26 staan drie zaken waar ik iets over zou willen zeggen. In de eerste plaats zou ik uitleg willen hebben wat het uitdaagrecht is, dat is de makkelijkste vraag. Het andere dingetje zit in de kop van die pagina en dat heet uitvoering. Misschien wil de commissie proberen met de ogen dicht naar mij te luisteren? Inwonersparticipatie is bij ruimtelijke plannen beleidsvoorbereiding en besluitvorming verplicht wanneer dit wettelijk is vastgelegd, punt. Buiten deze wettelijke kaders is participatie niet verplicht, maar de gemeente kan er vrijwillig voor kiezen, bla bla bla, tot zover. En dan begint het: bij nieuwe plannen, projecten en beleidstrajecten van de gemeente geldt de participatieverordening als kader. Even wachten: dan wel dus? Dan gaan we door: met de nieuwe wet zijn wij als gemeente verplicht een participatieverordening op te stellen, dat wisten we al, met heldere kaders voor participatie. Daarin leggen we vast hoe inwoners betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. Dit zorgt bij zowel inwoners als volksvertegenwoordiging voor duidelijkheid over hoe participatie mogelijk is. Op dat moment haak ik aan bij mijn collega met zijn verklaring zojuist: dit is geen taal die mensen snappen. Er is niemand die begrijpt waar dit over gaat. Dan kun je het woordenboek pakken en zeggen, we gaan kijken wat participatie is, we gaan kijken hoe dat in de gemeentelijke wet is vastgelegd. Dat zie ik niet, dat is één, dat is de communicatie van het stuk. Twee was mijn vraag over het uitdaagrecht, maar de mooiste komt nog. Onder het kopje communicatie, ik lees opnieuw voor: we communiceren niet actief over deze participatieverordening, punt. Vanuit de overkoepelende communicatie over het vernieuwde beleid en platform worden inwoners meegenomen rondom de communicatie. Echt waar, ik ben weg, ik ben echt uit. Wat we hier zitten te doen met elkaar is er iets van te vinden en een beetje te grinniken. Waar het verkeerd gaat, is dat er kennelijk iets gemaakt moet worden, er moet iets nieuws gemaakt worden omdat we een nieuwe wetgeving hebben. Dat gaat het systeem in, dat gaan onze mensen herschrijven, bedenken, invullen. De wethouder maakt daar een document van of krijgt dat document mee, dan zitten wij daarnaar te kijken en ik, laat ik vooral voor mezelf spreken, snap er geen zak van. En wat gaan we dan doen? Want dit is niet voor mij bedoeld, ik ben geen partij, dit is voor de

inwoners van Laren bedoeld. Die komen hier niet door, niet, gaat niet gebeuren, als wij er niet doorkomen, komt niemand erdoor. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. Ik denk dat het een serieus onderwerp is en ik heb niemand horen grinniken, we gaan ook niet grinniken. Ik kom bij mevrouw Van Dorst van D66.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Dank u wel. Wij hebben in onze commissie commissielid Jim Juffermans en hij is doctorandus in de filosofie. En hij heeft de hele participatievergroting en hij zegt: dit is te beschouwen als een verdere uitwerking van de participatienota van de BEL van september '24: alle vormen van participatie komen uitgebreid aan bod, maar het taalgebruik is erg ambtelijk en daardoor erg onduidelijk. Dat wilde ik ook toevoegen aan mijn vorige sprekers. Ik denk, zelfs hij, die daar behoorlijk in verdiept is, heeft dezelfde opmerkingen, dat wilde ik ook zeggen. De inhoud is prima, maar taalgebruik alsjeblieft gewoon B1.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Dorst. De heer Koldenhof van de VVD. Hij doet het.

De heer Koldenhof: Heb ik nu ... Ik heb het idee, hoort u mij wel of niet? Twee microfoons is wel heel chic.

De heer ...: Drie, dan zitten we in China.

De voorzitter: Dit moet u niet doen, want dat gaat niet werken. De heer Koldenhof is duidelijk te verstaan we houden nu allemaal onze mond, ik ook.

De heer Koldenhof: Ik heb de beleidsnota en de verordening eens naast elkaar gelegd en kom tot de conclusie dat alles is overgenomen van de beleidsnota in de verordening, daarvoor mijn complimenten. Het is gewoon een goed verhaal en ik snap aan de ene kant wel de opmerkingen van voorgaande sprekers, dat het hier en daar wat juridisch is geformuleerd, maar dat is natuurlijk ook de basis van een verordening. Dat die uiteindelijk ook juridisch moet worden geformuleerd en u kunt allemaal wel volhouden van: de gewone burger begrijpt het niet. Maar er zijn tal van teksten in Nederland die uiteindelijk juridisch zijn geformuleerd omdat als het fout gaat, er altijd op een juridische basis moet worden gereageerd of verdedigd, om het zo te zeggen. Het is niet leuk, maar soms is het nu eenmaal zo. En als het uiteindelijk terugleest in zo'n verordening, dan gaat het gewoon simpelweg om participatie: wie, wat, wanneer, waarom en hoe. Simpeler kan ik het ook niet maken, dat is waar het over gaat en dat staat er allemaal in. Met name omdat inderdaad die verordening moet voldoen aan de nieuwe eisen uit de omgevingswet en de wet versterking participatie op decentraal niveau. Dat zijn op zichzelf al enorm complexe wetten waar we elke dag over kunnen zeuren dat de gewone burger het niet begrijpt. Dat is niet leuk misschien, maar zo werkt het wel, nogmaals vanuit die juridische basis. Ik heb echter nog wel een aantal vragen over wat erin staat. Voor initiatiefnemers, zijnde doorgaans bewoners, is het op zich duidelijk hoe die rol ingevuld kan worden, maar wat is de mening van het college over marktpartijen als die ook medeparticipant zijn? Dus niet zozeer als initiatiefnemer maar als medeparticipant, dat zie ik eigenlijk niet zo goed terug. Ik vraag me af of daar wel over nagedacht is, want mijn gevoel is dat die kant een beetje onderbelicht is. Dan een tweede vraag: wat is er afgesproken over het budget bij participatie van initiatieven. Er wordt wel over geld gesproken, of over budget, maar wanneer mag het wel en wanneer mag het niet worden ingezet? Daar mis ik de voorwaarden of een kader over. De derde vraag die ik heb, is voor de toekomst, ook in relatie tot de opmerking die gemaakt is door de inspreker: hoe trekken we lessen uit bepaalde participatietrajecten? Het gaat wat mij betreft helemaal niet alleen om het verslag, waarvan ik, dat check ik graag even bij de wethouder, heel veel participatie van particuliere initiatiefnemers hebt, dus vormvrij

is. Als het vormvrij is, kun je er niet vervolgens eisen aan stellen, want dan is het niet vormvrij. Ik vraag me af hoe dat precies zit, waar die scheidslijn zit? Niettemin zou het wel goed zijn om er na verloop van tijd een aantal participatietrajecten uit te vissen en dan eens te kijken hoe is dit gelopen? En wat kunnen we in ieder geval meegeven aan adviezen aan een volgend initiatiefnemer die een participatietraject moet doorlopen? Dan is het meer in de zin van: tips, tricks, adviezen en let hierop, dan dat we nu eenmaal doorslaan naar regelgeving of nadere vormeisen of vormvoorschriften, dat zou wat mij betreft te ver gaan. Dan heb ik nog een vraag over wie eigenlijk gerechtigd is om mee te doen in de participatie? Zoals de wethouder of college in het algemeen wel weet, hebben we op dit moment een aantal dingen te doen met gemeenten om ons heen. Eén is natuurlijk de 2e Ruitersweg: er is een besluit genomen in een andere gemeente. Dan kan je wel bezwaar maken, maar als daar een participatietraject aan vooraf was gegaan, hoe had het er dan uitgezien? En dan ook vice versa: als wij iets besluiten wat wellicht onwelgevallig is voor bewoners van Blaricum., we hebben tenslotte dezelfde verordening. Dan zou ik me kunnen voorstellen dat het dan ook een gebied is en dat iedereen daar dan ook belanghebbende voor het geheel kan zijn. En de andere is, bijvoorbeeld ook met betrekking tot het verdwenen tuincentrum De Bruin. Onlangs hadden we hier een hele horde, excusez le mot, inwoners van uit Eemnes, die dachten er wel even wat over te mogen vinden, is dat zo? En als er straks inderdaad een plan komt van dat tuincentrum, hebben wij dan als inwoners van Laren ook wat te melden? Dat kon ik niet precies terugvinden of daar dan iets voor geregeld kan worden. Dat we niet afgeserveerd worden met het feit, u bent geen belanghebbende, want u woont hier niet. Dan een andere, wat betreft het uitdaagrecht, zien wij in ieder geval wel onze liberale uitgangspunten terug: inwoners kunnen en mogen meer eigen verantwoordelijkheid nemen en ambitie tonen, wat ons betreft uitstekend. Aan de andere kant: niet zo lang geleden hebben we een andere partij die het liberaal in haar partijnaam voert, nota bene horen klagen over het feit dat een rotonde zou kunnen worden uitbesteed aan een bedrijf om daar een groenbeheer en een groeninrichting te doen. Wat mij betreft een heel leuk plan, hartstikke goed. Ik begrijp dan niet zo goed waarom daartegen geprotesteerd zou moeten worden. Met andere woorden: volgens mij is er nog een haakje dat nog nader moet worden ingevuld als het gaat om publiek-private samenwerking. Dat is niet participatie in de zin van, een gesprek voeren met elkaar, wat vindt u van ons plan? Maar wel: hoe betrekken wij zeker bij uitdaagrecht dan die partijen en wat vinden we er dan van? Gaan we het samen financieren of is het bij uitdaagrecht alleen maar zo, het gaat helemaal naar u over? Kan je ook nog nadenken over een gezamenlijke vorm? Dan moet je eigenlijk denken aan een soort publiek-private samenwerking, denk ik. Dan nog een ander punt met betrekking tot de transparantie en dan gaat het ook weer over openbaarmaking van eindverslagen en de communicatie over het proces en de resultaten. Hoe kunnen we dit als gemeente beter waarborgen? Die vraag had ik zelf ook al wel geformuleerd. Een verslag dat iemand opstelt, daar rammelt altijd wel aan wat aan, zou je helaas bijna moeten constateren. Iedereen als hij een verslag opschrijft, kan ik me voorstellen, zal het een beetje naar zijn eigen belangen toeschrijven. Dat voorkom je volgens mij nooit helemaal, behalve als gemeente. Dan zul je dat wel moeten doen, dan zul je wel al die verschillende onderwerpen, onderdelen, gelijkwaardig moeten terug te notuleren. En uiteindelijk is volgens mij ook het antwoord op de vraag die door de inspreker naar voren werd gebracht: ook al is het verslag slecht, dan is het nog altijd aan de gemeente om een oordeel te vellen. Dus wat doet het ertoe, zou je bijna zeggen. Het is misschien niet leuk, maar uiteindelijk, als de gemeente zegt: wij vinden dat u slechte participatie heeft uitgevoerd of onvoldoende, dan is het aan ons om op grond daarvan te besluiten, dan gaan we niet akkoord met het plan. Dat is wat anders dan te zeggen: u moet wel eerlijk alle onderwerpen en ook zowel a, b en c noemen, dat is eigenlijk niet zo relevant. Het zou wel fijn zijn als ze het doen, maar de gemeente kan dat niet afdwingen en de gemeente kan alleen waarschuwen: als u het niet doet, dan gaan we niet akkoord met het plan. Zo werkt dat volgens mij. Een andere die ik nog heb, dat is misschien uitwerking, maar dat is me dan tegelijkertijd niet helemaal

duidelijk hoever deze verordening gaat: hoe gaan wij om met digitale participatie? We hebben natuurlijk allerlei digitale en online platforms, wanneer doen we dat wel, wanneer doen we dat niet? Wie nodigen we uit voor die digitale consultatie? Het lijkt me dat we daar iets verder over door moeten denken, hoe we dat doen. En dan als laatste onderwerp, voorzitter, blijft het gewoon knellen, dat blijkt wel vaker uit de discussie hier ook in de raad. Wanneer wordt de raad betrokken?

De heer Koldenhof: Formeel, wanneer wordt de raad betrokken? We hebben onlangs die discussie gehad, waarvan een deel van de raadsleden vond dat ze niet tijdig was betrokken bij de participatie over de Johanneskerk-uitbreiding, en een ander deel daar misschien wat minder moeite mee had omdat dat nu eenmaal de wet is. Het blijft dan weer een steeds terugkerende discussie over iets. Wat kunnen we daar verder over afspreken? Het zou goed zijn om in de context van deze participatieverordening daar toch meer duidelijkheid over te krijgen. Dank u.

De voorzitter: U bedankt voor uw vragen en insteek, dank u wel. Dan kijk ik naar de heer De Jong van Liberaal Laren.

De heer De Jong: We zijn in ieder geval heel blij dat die participatie heel ruim aandacht hierin krijgt met heel veel meer mogelijkheden. Wij hadden één opmerking bij punt 3.9: er vindt geen inwonerp participatie plaats van of toepassing van het uitdaagrecht als het om interne aangelegenheden van de gemeente gaat. Dat gaat misschien iets ver. Ik kan me voorstellen als er ambtelijke zaken zijn, dat dat puur alleen aangelegenheid van de gemeente is, maar er zijn ook zaken die consequenties hebben voor de inwoners. Ik zal een voorbeeld noemen. Stel, er zijn te weinig mensen die het groenbeheer kunnen doen in de gemeente. Dan kun je stoppen met het groenbeheer of het overal veel minder doen, maar je kunt ook aan inwoners gaan vragen: kunnen jullie niet gezamenlijk wat gaan oppakken, want wij kunnen dat niet meer. Ik vond het hier iets te strak staan, misschien met andere bewoordingen, dat dit soort mogelijkheden ook in deze tekst komen te staan.

De heer Koldenhof: Het voorzitterschap is even overgenomen, maar ik geef het direct weer terug aan de voorzitter. Gaat uw gang.

De voorzitter: Excuses, dank aan de heer Koldenhof, collega-voorzitter van de andere commissie. Dank voor uw vraag. Mevrouw Graafsma heeft u een vraag vanuit het CDA?

Mevrouw Graafsma: Er is inmiddels zoveel gezegd en ik heb daar weinig aan toe te voegen, behalve dat ik, volgens mij heb ik dat al eerder gedaan dan bij een eerdere behandeling, wil benadrukken, dat willen participanten zich serieus genomen voelen, dat zij daar zo snel mogelijk, het liefst van begin af aan overal bij betrokken worden. Dat wilde ik nog meegeven, dat was het. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, excuses. Het woord is aan de wethouder.

De heer Rood: Dank u, voorzitter. Een aantal vragen, maar ik begin maar gewoon bij de heer Grunwald, want hij begon er als eerste over, hij had ook als eerste het woord. Dat ging over de begrijpelijkheid van zowel de verordening als van het voorstel. Ik denk dat het goed is te melden, voor inwoners is er een heel begrijpelijk info-boekje waarin precies staat hoe participatie werkt, wat het wel is, wat het niet is. En wat het verschil is met de meer formele inspraak en de participatie die wat breder poogt die inwoner te betrekken bij een goede besluitvorming. Daarin staat dat heel helder en begrijpelijk voor iedereen opgenomen. Het is ook goed als

initiatiefnemers gebruikmaken van dat-info boekje, maar wij zullen dat als gemeente natuurlijk ook zelf communiceren. Dan reageerde heer Grunwald op de inspreker, hij zei: zou een onafhankelijk procesbegeleider niet goed zijn? In principe is participatie erg afhankelijk van wie de initiatiefnemer is. Als dat een externe ontwikkelaar is bijvoorbeeld, dan houden wij natuurlijk een oogje in het zeil, hoe gaat het eraan toe en verdient dat het stempel goede participatie? Zijn we het zelf en willen we de bevolking ergens bij betrekken, dan zijn we natuurlijk gehouden aan onafhankelijkheid, dat is waarvoor wij allemaal bijeen zijn, om een goed, onafhankelijk en eerlijk bestuur vorm te geven. Zijn het inwoners die een initiatief nemen, dan worden wij als overheid betrokken en kunnen we ook constateren of we gehoord worden. Meestal is dat in de praktijk wel het geval, omdat we heel vaak wat moeten veranderen in bijvoorbeeld omgevingsplannen, maar dat hoeft niet per se. Wij kunnen ook als overheid betrokken worden en dan zijn we eigenlijk een stakeholder, dus het hangt ervan af vanuit welk perspectief je participatie bekijkt en hoe je dat dan vormgeeft. Zijn wij het, dan zijn wij altijd gehouden aan onafhankelijkheid. Het is niet de bedoeling van überhaupt participatie of van het bestuur, dat we er iets doordrammen. We moeten belangen afwegen en dan soms een beslissing nemen. Ook als die niet conform elke inwoner is die zich daarmee bemoeit, is het wel belangrijk dat die stemmen allemaal eerst gehoord en daarna gewogen zijn. Dan kom ik bij de heer Jacobse van de fractie van Larens Behoud. Hij zei: uitdaagrecht, wat is dat eigenlijk? Het is in de participatienota, die veel meer vertelt wat we willen en beogen dan de verordening, is dat wel goed uitgelegd, maar in principe komt het erop neer: als wij iets gaan ondernemen als overheid en wij zeggen dit en dat is het plan. Dan is er een mogelijkheid, die is tegenwoordig ook wettelijk verankerd, maar we leggen het hier ook lokaal nu vast, dat iemand, een groep mensen, een bedrijf, wie het dan ook is zijn vinger opsteekt en zegt: volgens mij kan ik dat beter en goedkoper. Volgens wat er nu verordend wordt zijn wij in dat geval zijn wij min of meer verplicht daarnaar te kijken en dat ook te evalueren. Ik ben daar heel blij mee, want dat kan tot verbetering leiden en er zit heel veel expertise onder de inwoners en dat kan soms tot verrassende betere oplossingen leiden. In het voorstel is het taalgebruik te moeilijk, dat moet ik wel met de heer Jacobse en anderen die dat genoemd hebben eens zijn, maar het is alleen maar uw beslisvoorstel, daar sluipt weleens wat moeilijker taalgebruik in. Niet de bedoeling, moeten we voortaan beter doen, maar ik denk dat het belangrijkste is dat de communicatie naar de inwoners heel helder en begrijpelijk is. Hoe gaan we om met de communicatie? Dit voorstel en deze verordening zijn eigenlijk uitvoering. Waar we goed over moeten communiceren, is dat mensen betrokken kunnen worden, dat we op prijs stellen dat ze betrokken worden en dat het niet betekent dat ze altijd hun zin krijgen of dat er geluisterd wordt in de zin van: ze doen wat we zeggen. Daar zit vaak een spreiding in wat er gezegd wordt, niet iedereen is het altijd met elkaar eens. Daar komt best vaak wat teleurstelling vandaan: ze hebben niet het goede verslag geschreven. Dus de conclusie of de besluitvorming is wellicht anders dan de insprekers gehoopt hadden. Belangrijk is dat in ieder geval wel die stemmen gehoord zijn en gewogen zijn. Ook D66 duidde op dat taalgebruik. Ik ben erg eens met de fractie die daarna aan het woord kwam, met de VVD, dat juridische taal soms moeilijker is dan nodig, maar juridisch is het soms toch wel handig om het goed en nauwkeurig op te schrijven. Als je het dan een beetje kort wilt houden, wordt het wel eens wat moeilijker te begrijpen. Ik ben ooit getrouwd geweest en ik heb een hele ingewikkelde akte toen bij de notaris door moeten ploegen. Ik begreep daar eerlijk gezegd niet zoveel van, maar toen ik ging scheiden gaf ik de notaris toch niet per se de schuld. Er kwamen een serie heel inhoudelijke vragen van de VVD, de initiatiefnemers kunnen inderdaad marktpartijen zijn en dan ligt het initiatief om participatie vorm te geven ook echt bij de marktpartij. Wij juichen dat toe, we moedigen het aan. We vragen er ook wel om, maar soms is het wettelijk mogelijk om te zeggen: ik heb geen participatie gedaan en toch doe ik een aanvraag bij de gemeente. Dat zijn geen punten in je voordeel, dat zult u zelf zo wegen, neem ik aan. De meeste initiatiefnemers, marktpartijen, nemen bij beslissingen van enige omvang het zekere voor het onzekere en gaan participatie organiseren. We hebben een

handreiking gemaakt dus ze weten wat wij verwachten. Dat is niet zo keihard, want de wet maakt het ook mogelijk dat je aangeeft dat je geen participatie ... Dat verschilt ook weer van geval tot geval. Soms is het mogelijk dat de wet alleen maar vereist of je aangeeft of er participatie heeft plaatsgevonden en dan is nee ook een antwoord. Met die handreiking suggereren wij wel dat je daar, als het niet om een klein dingetje gaat, toch wel aan begint en het ook afmaakt. Welk budget, is de volgende vraag, dat hangt af per project. In de bestuurscultuur van Laren bezuinigen we niet op inzet voor participatie, we raffelen het niet af en we proberen het zo goed mogelijk te doen. Maar nogmaals, als het nogmaals als het een initiatiefnemer is die de participatie vormgeeft, misschien dat die er wat minder zwaar aan tilt. De lessen die getrokken worden, dat is een goede vraag. We moeten ons achteraf afvragen: zijn alle stemmen gehoord? En als er wat kritiek komt, moeten we ons ook afvragen: komt dat omdat er toch uiteindelijk een ander voorstel ligt of een andere beslissing wordt genomen in de gemeenteraad? Dat kan best eens voorkomen. En dan is het vrij verleidelijk voor inwoners, is tenminste de ervaring in de praktijk, om te zeggen: ze doen wat ze willen. Wat er in feite vaak gebeurt, is dat er andere belangen ook hebben gewogen en misschien zwaarder hebben gewogen dan dit stukje draagvlak. Wie is er eigenlijk gerechtigd om te participeren? Daar is zo in het algemeen natuurlijk niks goeds over te zeggen. U begon over die gemeentegrenzen en we hebben dat hier ook in de afgelopen tijd een aantal keren aan de hand gehad. Je bent meer dan welkom als je uitkijkt op een tuincentrum of u bang bent voor verkeer wat voor je huis langskomt, om in een andere gemeente je zegje te doen, dat gebeurt in de praktijk ook. We hebben landbouwers die in Eemnes wonen maar voor sommige percelen hier zorgen, die hebben we hier ook in de raadzaal gehad en daar is ook goed naar geluisterd. Niet alleen door u, maar later heeft dat een vervolg gekregen. Dus die gemeentegrenzen, het is niet zo dat je in je eigen gemeente alleen maar mag meedoen, als je maar enig belang hebt ben je welkom. En participatie is zo vormvrij, dat je ook als je niet zoveel belang hebt best aan het woord kan komen, maar dan telt dat minder zwaar in de afweging. Dan het uitdaagrecht en kan dat ook soms samen? Er is nog weinig ervaring met het uitdaagrecht. Er zijn nu her en der gemeenten, net als wij, dit aan het verordenen, er moet nog veel ervaring opgedaan worden. Het zou best interessant kunnen zijn om eens in te springen op een initiatief met uitdaagrecht: zullen we het verdelen? Dat hangt heel erg af van wat het voor activiteit is en je moet ook oppassen voor het gegeven: het is van ons allemaal en dus van niemand. Je moet altijd de verantwoordelijkheden daarin kunnen onderscheiden. Dan die transparantie, Maurice de Hond heeft een keer gezegd, als ik het uit-vak ondervraag over een bepaalde situatie in het strafschoopgebied of het thuis-vak, dan krijg ik diametraal andere antwoorden, terwijl die mensen alleen maar één situatie in strafschoopgebied hebben gezien, maar daar komen hele andere percentages uit. En zo is het soms ook met verslaglegging van de participatie. Als je niet leest wat je graag zou willen lezen, dan ben je misschien niet tevreden met de verslaglegging, daar is niet altijd wat aan te doen. Wat wij kunnen doen en dat moeten we ook doen, is dat we dat eerlijk doen en objectief. Die transparantie dwingt ook wel tot hygiëne, want iedereen staat het vrij om te reageren op die verslagen en dat ook in te brengen, bijvoorbeeld met een briefje naar de gemeenteraad en dan leest u het ook. En dan moet u als een soort Rijdende Rechter proberen te beoordelen wat er gezegd is en wat daarvan op papier is gekomen, maar in de meeste gevallen wordt het standpunt van degene die dan een briefje tot u richt, best duidelijk. De vraag is alleen: welke gevolgen moet dat hebben? Digitale participatie is een goed punt, dat staat in de verordening niet zo heel specifiek benoemd. Op ons Laren.nl gebruiken we dat naar mijn smaak nog wat weinig, daar moeten de projectteams et cetera keer op keer op gewezen worden en aan leren wennen, want dat is een heel goed instrument om heel laagdrempelig mee te ... Het is ongeveer even moeilijk als Facebook, niet zo moeilijk, dus je kunt daar op een hele goede manier met elkaar discussiëren en het wordt ook gemodereerd. Als dat onsmakelijke wendingen krijgt, dan kunnen we daarop ingrijpen. Het wordt niet gecensureerd, dus elke mening die binnen de grenzen van het fatsoen is geformuleerd, is daar welkom. We kunnen daar polls op

organiseren en die tool is technisch interessant genoeg en nu moeten we dat nog toe gaan passen in de praktijk. Wanneer wordt de raad betrokken? Dat blijft een lastig en listig punt, want je zou zeggen: hoe eerder hoe beter, maar participatie is ook nog welkom in de tijd dat het dat het nog niet zo vaststaat allemaal, dat het nog niet in beton is gebeiteld. En dan is het misschien ook vroeg om u voorstellen voor te leggen van zullen we het zo doen? Ik vind wel dat de participatie altijd open moet zijn voor raadsleden en dat de uitnodigingen goed bij de griffie moeten belanden, zodat u in ieder geval kunt komen kijken en luisteren. Soms kunnen er ook situaties zijn waar dat de drempel verhoogt, dan moet je daar misschien wat terughoudender mee omgaan. In principe dat de raad in ieder geval weet waar participatieprocessen over gaan en waar en wanneer ze ergens kunnen komen kijken en luisteren, dat is denk ik hygiëne die we moeten toepassen. Het CDA zei en daar ben ik het van harte mee eens, het is van belang om de bewoners vanaf het allereerste begin te betrekken bij besluitvorming en dat is ook het uitgangspunt van de participatienota. In de verordening zie je dat misschien niet zo terug, want dat is een technisch uitvoeringsstuk wat u nu moet vaststellen, maar het is wel uitgangspunt van ons beleid. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel en complimenten dat u volgens mij heel veel te pakken heeft. Had u nog een paar vragen te beantwoorden door mevrouw Anne-Claire? Nee, ik geloof het ook niet. We doen nog even een rondje extra. Ik houd u niet heel strak eraan om in de eerste of de tweede termijn ... Dit zijn de antwoorden van de wethouder en ik maak het rondje langs de commissie en dan mag u gewoon weer de vragen herhalen dan wel benoemen. Binnen deze ronde zou je over en weer als commissie ook nog met elkaar mogen praten natuurlijk, dat kan ook. Mijnheer Grunwald.

De heer Grunwald: Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag heel kort reageren op de vragen en de antwoorden van de heer Koldenhof en de wethouder. Het kan nooit zo zijn, dat als het noodzakelijk is om in juridisch eenduidige taal een verordening op te stellen, dat degenen voor wie die verordening bedoeld is, ze niet begrijpen. Als dat al zo is, dan zal er zeker voor gezorgd moeten worden dat er een vertaalslag plaatsvindt naar de gebruiker daarvan. De wethouder heeft al gezegd, er is een boekje dat dat allemaal heel mooi uitlegt aan de burger. Dat vind ik heel knap, want we hebben een verordening voor ons die nog vastgesteld moet worden, maar er is al een boekje dat dat helemaal goed uitlegt? Stel dat er iets zou veranderen aan dat stuk, dan moet u alles laten herdrukken. De vraag is hierbij, is het mogelijk dat boekje te ontvangen, dan wel te weten waar ik het kan vinden allereerst? Vervolgens heeft de wethouder in hele mooie bewoordingen uitgelegd wat de bedoeling is en welke gedragsregels de gemeente zichzelf oplegt om goed met de burger te communiceren hierover. Dan gaat het over hygiëne in het wederzijds contact over helder en begrijpelijk communiceren en over het zo goed mogelijk verslag leggen en dat soort dingen. Dat zijn dingen die hier niet instaan. Het zou op zijn minst leuk zijn, als die al niet in juridische taal gegoten kunnen worden, om zo op te schrijven wat de intentie van de gemeente is in de omgang met de burger. Zodat de burger daar in ieder geval enigszins vertrouwen uit kan putten, dat dat goed zijn gang gaat. Die vraag wil ik daaraan meegeven. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: We gaan gewoon het rondje af. De heer Jacobse, Larens Behoud.

De heer Jacobse: Nu ben ik in de grondslag maar een eenvoudige onderwijzer, maar ik zou me kunnen voorstellen dat we dat te ontwikkelen boekje, de titel geven van beslisvoorstel en dan kunnen we daar de bocht mee door. Ik vind het per se noodzakelijk dat mensen die wij menen lastig te moeten vallen als vertegenwoordigers van de burgers, dat we die niet kunnen uitleggen wat hier staat. En dan kunnen we er allerlei juridische haarkloverij bij betrekken en we kunnen het ook nog heel chic opschrijven, ik vind het

allemaal best. Maar ik ben het ernstig met mijn collega Grunwald eens, laten we het maar bedenken. Het maakt mij niet uit, maar ik kan hier niet ...

De voorzitter: Een interruptie van mevrouw ...

De heer Jacobse: Ik kan hier niet mee het dorp in, dat is het verhaal. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Dorst, D66.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn heel erg blij dat u inderdaad voor de inwoners begrijpelijk een boekje maakt. Ik denk dat dat superbelangrijk is en daar zijn we blij mee. We hadden nog één inhoudelijke vraag, in hoofdstuk 4 heeft u het over het verschijnsel overheidsparticipatie? We hebben het over moeilijke woorden in dat boekje. Zou misschien in plaats van het woord participatie hier vervangen kunnen worden? Want dat leidt nogal tot verwarring. De rol van de overheid, dat is denk ik wat duidelijker dan zoals het nu staat. Verder zijn we heel blij met het boekje dat komen gaat, ben ik helemaal mee eens.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Koldenhof van de VVD.

De heer Koldenhof: Dank u, voorzitter. Op die opmerking ga ik zo wel even in, ik ga eerst even naar de wethouder. Over de grens van de gemeente roken, natuurlijk kan dan iemand inspreken. Waar het mij met name om gaat, is wat mevrouw Schaafsma al heeft aangegeven. Graafsma, ga ik weer, Graafsma. Aangegeven, hoe weten mensen dat? Want het risico is vrij groot dat als een participatietraject in een andere gemeente wordt gestart, dat iemand in de aangrenzende gemeente er wel belang bij kan hebben, maar niet wordt uitgenodigd. Ik vraag me af hoe dat werkt, want we hebben wel een Larens Journaal waar alleen de aankondigingen van Laren instaan maar niet van Eemnes of van Blaricum. Daar graag nog even wat verheldering op. Dan, kunt u inderdaad zeggen dat iemand dan ook een belang heeft? We nemen bijvoorbeeld de 2e Ruiterweg, los van het onderwerp, daar is een besluit genomen. Daar hebben mensen niet over kunnen participeren, want dat is een verkeersbesluit heb ik begrepen. Althans, de inwoners van Laren hebben daar geen weet van gehad. Vervolgens komt er dan een bezwaar op dat besluit, waar inwoners van Laren een bezwaar opmaken. Vervolgens besluit de bezwaarschriftencommissie van de gemeente Blaricum slash de bezwaarschriftencommissie van de BEL zelf wie wel of niet belanghebbende is. Dat zijn dus ook mensen die juist vooraan gestaan om bezwaar te maken, die worden afgeserveerd in de bezwaarschriftencommissie: u bent geen belanghebbende. Vervolgens moeten die bewoners in beroep tegen het feit dat ze wel of niet worden aangemerkt als belanghebbenden. Zo gaat het en u bent zich daar misschien niet van bewust, maar dit is wel een concreet geval dat nu speelt. Hoe gaan wij dat beter doen dan de gemeente Blaricum, laat ik het dan maar zo vragen. Dan nog die digitale vormen van participatie, u heeft al aangegeven: dat hebben we nog niet volledig uitgewerkt, maar ik ben wel benieuwd wat de overweging is om dan wel, dan niet, gebruik te maken van het instrument digitale raadpleging of digitale participatie. Het is me nog niet helemaal duidelijk, wie bepaalt dat dan? En wanneer bepaal je dat wel of niet? Dan nog over dat laatste punt, dat ik noemde over de betrokkenheid van de raad. Het gaat er niet alleen om dat de raad tijdig wordt geïnformeerd over een aanstaand participatietraject, maar het gaat er juist om dat een wat zachtere vorm van participatie door de gemeenteraad wordt gevraagd, onlangs nog. Dat u als college bijvoorbeeld eerder de raad erbij betreft, niet zozeer via het participatietraject dat buiten plaatsvindt, maar het participatietraject dat hier plaatsvindt, dat is waar ik bang voor ben. U moet dit zo meteen misschien wel overdragen aan een nieuwe wethouder, sowieso aan een nieuw college, laten we daar vast van uitgaan, of dat dan wel goed gaat en hoe dat wordt geborgd

voor de toekomst. Tot slot, ik vind het gewoon gezeur, mijnheer Grunwald en mijnheer Jacobse, over dat de verordening niet leesbaar is. U heeft vast ooit een huwelijkscontract gesloten, u gaat mij niet wijsmaken dat u precies weet wat daarin staat, precies zoals mijnheer Rood het aangeeft. U heeft een koopcontract gesloten, u weet echt niet wat ...

De voorzitter: U heeft een interruptie, mijnheer Koldenhof. Ik ga u niet het woord ontnemen, u heeft een kleine interruptie. Kort en bondig, mijnheer Jacobse.

De heer Jacobse: Dit wordt buitengewoon interessant. U wilt met dit verhaal niet de verkiezingen in.

De heer Koldenhof: Dus het gaat u alleen maar om de verkiezingen?

De voorzitter: Dit is de interruptie, het woord is aan de heer Koldenhof.

De heer Koldenhof: Dat is precies waarom ik namelijk al dacht dat u daarom deze stampij maakt, omdat het alleen maar gaat om populistisch gezeur over de burger begrijpt het niet. Er is een boekje waarin uitgelegd wordt hoe je de participatie kunt voeren. Als dat boekje niet goed is, dan ziet u mij aan uw zijde om te zeggen: dit is niet duidelijk. Maar een verordening is een juridisch instrument dat op juridische tekst moet worden geschreven. Dat u dat als raadslid niet begrijpt, vind ik schokkend. Dank u wel.

De heer ...: Voorzitter.

De voorzitter: U heeft nog een interruptie, mijnheer Koldenhof, van de heer Grunwald.

De heer Grunwald: Ik wil de heer Koldenhof vragen om dat woord gezeur terug te nemen, want de heer Koldenhof kan echt niet inschatten wat ik wel en wat ik niet begrijp. Wat ik wel begrijp, is dat de heer Koldenhof de burger gewoon niet begrijpt. Hij gaat van zichzelf uit, hij denkt, als ik het begrijp, begrijpt iedereen het, dat is niet zo.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Mag ik hier ook interrumperen?

De heer Grunwald: Daarmee doet u de mensen in Laren gewoon tekort, gefeliciteerd VVD.

De voorzitter: Dit is de interruptie. Wacht even, dit is de interruptie van de heer Grunwald op de heer Koldenhof. Dan worden vervolgens mijnheer Grunwald en de heer Koldenhof geïnterrupteerd door mevrouw Van Dorst van D66 en daarna krijgt u nog weer het woord, mijnheer Koldenhof.

De heer Koldenhof: Wat ik al heb gezegd, voorzitter, om dat antwoord nog even te onderstrepen. Ik vind het te makkelijk, want elke keer klagen over communicatie, over communicatie, over de communicatie en de communicatie, op welk niveau ... Daar gaat het niet over. Als het beleidsdocument dat vorig jaar is geschreven over participatie, als dat niet leesbaar was, dan had u gelijk. Want dat zit er gewoon bij, dat is het beleidsdocument over participatie. Dat moet juridisch, wettelijk vertaald worden in een verordening die in juridische taal moet worden geschreven, dat is toch niet zo moeilijk te begrijpen? Dan is vervolgens uw commentaar: juridische ... Dat begrijpen we niet allemaal, dat klopt.

De voorzitter: Een interruptie nog een keer op de heer Koldenhof van de heer Grunwald.

De heer Grunwald: Er heeft niemand gezegd dat het niet in juridische taal geschreven zou mogen worden. Wat wij vragen is een vertaling in begrijpelijke taal naar de burger toe. Dat is wat we vragen en niks anders.

De heer Koldenhof: Maar die is er, dat is ...

De voorzitter: Interruptie van de heer Grunwald op de heer Koldenhof. Opnieuw het woord aan de heer Koldenhof.

De heer Koldenhof: Dank u wel, voorzitter. Die is er, want dat is al aangegeven of die wordt nog verder gemaakt, maar daar begon u niet mee. U vond, zeker mijnheer Jacobse vond, dat de verordening zelf niet leesbaar is. Daarom is het een verordening, zou je bijna zeggen.

De voorzitter: Mijnheer Koldenhof, u maakte aan het begin van uw tweede ronde nog een opmerking: de opmerking, daar kom ik zo nog op terug. Bent u iets vergeten?

De heer Koldenhof: Dat was deze.

De voorzitter: Helder. We zijn bij de fractie van Liberaal Laren.

De heer De Jong: Helaas is mijn vraag niet beantwoord, doordat mijn voorganger heel veel vragen had. Er vindt geen inwoners participatieplan plaats als het om interne aangelegenheden van de gemeente gaat. Dat is begrijpelijk als dat om echt ambtelijke dingen gaat, maar als er consequenties voor de inwoners aan vastliggen, dan zou er wel inwonersparticipatie moeten plaatsvinden. En hoe voegt u dit toe in dit stuk, had ik gevraagd.

De voorzitter: Heel terecht dat u die vraag nog een keer herhaald. Mevrouw Graafsma, heeft u nog aanvullend in de tweede ronde een vraag?

Mevrouw Graafsma: Nee, dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dan gaan wij wederom naar de wethouder, eventueel ondersteund door de ambtelijke ondersteuning. Ik hecht er wel waarde aan, we hadden net een leuk debat tussen de commissieleden, dat gaat dan op scherp, zelfs het woordje verkiezingen valt, maar we hebben het hier over de feitelijkheid, wethouder, misschien kunt u daar iets over zeggen? De verordening, maar ik hoor ook een boekwerkje, een handleiding langskomen. Kunt u ons allemaal nog meenemen in de discussie die net heeft plaatsgevonden?

De heer Rood: Met dat boekje was ik wat optimistisch maar Anne-Claire Bos zei, dat boekje dat komt nog. Als het er is, dan kunt u het ook krijgen. Het is nog niet gedrukt, dus mocht u allerlei amendementen aannemen dan kunnen we het boekje eventueel aanpassen. Ik vermoed eigenlijk dat dat boekje gewoon in hele algemene termen niet juridisch duidelijk maakt wat de bedoeling is. Dan vraagt de fractie Groen Laren nog dat ik allerlei punten in mijn beantwoording heb aangehaald en waarom dat er niet allemaal in staat? De bedoeling van het beleid staat in de participatienota en die is best heel helder, die begint ook keurig met wat we onder participatie verstaan, hoe dat zou moeten werken en wat de bedoeling is. Dit is uitvoering, alleen stelt de raad de verordening vast, dus soms krijgt u wat technische stukken voor uw neus. Waar we eigenlijk op sturen is wat we willen bereiken met elkaar. Dan kom ik bij de fractie van D66 over overheidsparticipatie, kunnen we dat niet beter vervangen door de rol van de overheid? Wat we met overheidsparticipatie bedoelen

is, als wij inspreken op een initiatief wat in de bevolking komt, dat wij betrokken worden door anderen. Hoe we dat noemen, is niet in heel veel situaties relevant. Ik stel voor dat we dat zo laten staan, want het is een definitie die ook in de participatienota al is gebruikt en die nu terugkomt in de verordening. De VVD zie, belangrijk is, hoe weten belanghebbenden dat er iets speelt in een andere gemeente waarover ze kunnen meepraten? Het is de bedoeling dat alle belanghebbenden brieven krijgen. Het komt vaak in de huis-aan-huismedia, maar meestal wordt er een cirkel getrokken in overleg met de gemeente of door de gemeente. Dan zeggen we: deze mensen krijgen allemaal een schriftelijke uitnodiging in de brievenbus, dan zijn ze in ieder geval op de hoogte waar ze wanneer wat kunnen doen. Ik moet een beetje moeilijk praten over dat geval wat u als voorbeeld aanhaalt, maar ik begrijp wat u ermee wilt zeggen, over de 2^e Ruitersweg, want anders ga ik hier de gemeente Blaricum zitten recenseren en u heeft daar misschien zelf meer vrijheid in dan ik. In principe is het zo dat bezwaar eigenlijk helemaal geen wenselijke situatie is, dan heb je meestal al iets in de ... Dan is de conversatie daar voorafgaand in de participatie niet helemaal goed afgelopen. Het kan overigens ook voorkomen dat mensen daar volop zijn gehoord en begrepen dat de beslissing toch niet goed uitvalt in hun ogen en dat ze alles aangrijpen om in ieder geval bijvoorbeeld te vertragen, dan kan bezwaar en beroep daarop hun keuze zijn. We moeten in het algemeen denk ik kijken naar, hoe kunnen we beter in het beginstadium inwoners al betrekken en dat kunnen ook inwoners van naburige gemeente zijn. We doen dat overigens ook met professionele stakeholders, zoals GNR of dat soort partijen of het waterschap, dat soort instanties. Dan, wanneer wel digitaal, wanneer niet? Het is eigenlijk geen keuze, maar ik denk dat u dat ook niet wilde besluiten in uw vraagstelling, maar voor de zekerheid: als er digitale raadpleging is via onslaren.nl, dan loopt dat parallel aan een analoge raadpleging en dialoog. Onze ervaring is dat digitaal heel erg helpt vanwege laagdrempeligheid voor mensen die graag digitaal communiceren, maar dat er ook hele volkstemmen zijn die eigenlijk liever niet ... Die houden van analoge en drukwerk en papier. We willen hen beide bereiken, dus dat loopt vaak met elkaar op. En waarom we dat niet wat vaker inzetten, dat is een kwestie van erop blijven hameren en dan slijt dat wel een keer in. Er zijn heleboel projecten in de BEL-combinatie en deze platforms zijn in drie dorpen geïmplementeerd, je hebt ook onseemnes.nl en onsbларicum.nl. Onze hoop is dat in al die projecten in ieder geval afgewogen wordt of de inzet van dat digitale podium niet behulpzaam kan zijn en mevrouw Bos zal daar zeker de rondjes maken. Overigens is het goed denk ik om te melden dat als u deze verordening heeft vastgesteld en de andere dorpen hebben dat ook gedaan, dat er ook tekst en uitleg wordt gegeven binnen de BEL-combinatie met training, we zijn nu aan bepaalde dingen gehouden. Zo'n verordening is ook een soort wetgeving, daar moeten we ons vervolgens wel aanhouden. De raad betrekken, ik begrijp dat pleidooi. En ik zei al, het is soms listig, als er ... We hebben het onlangs gehad over plaatjes aan de Co Bremanlaan, liever gezegd aan de Torenlaan. Dat is wel vroeg om met de raad van gedachten te wisselen, er is nog weinig concreets om over te beslissen. Soms is het ook heel laat en te laat, dus het is soms zoeken naar het goede moment. Informeren en zeggen wat de status precies is, is natuurlijk het winnende recept en we moeten dat we moeten daar attent op zijn en een volgend college niet minder. Dan nog één opmerking, die kreeg ik ingefluisterd, misschien kun jij dat zelf het beste zeggen? Dat gaat over de begrijpelijkheid en het VNG-model waar we vanaf komen en kop jij hem dan maar even in dan.

De voorzitter: Dit was de beantwoording door de wethouder en dan komt u mevrouw Anne-Claire Bos.

Mevrouw Bos: Dank u wel, voorzitter. Ik heb gekeken naar het VNG-model, daar hebben we twee soorten van. Ik heb samen geprobeerd daar voor ons zo veel mogelijk het beste model van te maken. Maar het VNG-model, als je daar naar de taal kijkt, vind ik zelfs redelijk onleesbaar. Ik ben wo-geschoold, eigenlijk cultureel

antropoloog, een hele hoop wo-teksten gelezen en ik heb juist geprobeerd met de inwoner in mijn hoofd om dit zo leesbaar mogelijk te maken, maar het VNG-model zelf is al redelijk onleesbaar.

De voorzitter: Dank u wel, voor deze aanvulling. Dan ga ik weer even terugkijken naar de commissie naar aanleiding van de antwoorden die gegeven zijn.

De heer De Jong: Voorzitter.

De voorzitter: U heeft een interruptie?

De heer De Jong: Helemaal niet, u had moeten bewaken dat mijn vragen dan nu wel beantwoord worden en dat doet u ook niet. Ik zit hier eigenlijk voor Jan met de korte achternaam.

De voorzitter: Ik kijk gewoon even rond.

De heer De Jong: Dan kan ik net zo goed naar huis gaan, als mijn vraag niet wordt beantwoord.

De voorzitter: U vindt dat vraag niet beantwoord is, dan kijken we nog even naar de wethouder. Mijnheer De Jong vindt dat uw vraag niet voldoende is beantwoord, in het geheel niet.

De heer Rood: Dat is een terecht punt, excuus. Het antwoord op uw vraag is, niet, we kunnen dat niet nader opnemen.

De voorzitter: Er wordt hier nu gelachen, maar de heer De Jong lacht zelf ook. Even voor de goede ... Mijnheer De Jong had een punt. Ik kijk nog naar de andere kant, naar aanleiding van de beantwoording nog een vraag of een opmerking vanuit de commissie? Mevrouw Graafsma. Ik zag trouwens net wel wat meer handen, maar mevrouw Graafsma, CDA.

Mevrouw Graafsma: Heel klein dingetje. Misschien een tip, omdat mevrouw Van Dorst ook een beetje moeite had met overheidsparticipatie. Misschien een tip om een soort regel te gebruiken als: indien de overheid optreedt in de rol van participant, zoiets dergelijks? Dan is het misschien wat duidelijker geformuleerd.

De voorzitter: Ik kijk nog heel goed rond. Doe eens gek, vanavond de allerlaatste ronde, ik treed buiten mijn eigen regeltjes. Mijnheer Merckx, geen betoog.

De heer Merckx: Ik heb een voorstel en niet een niet een interruptie van de openbare ... Ik ben het geheel eens met iedereen hier: leesbaarheid is lastig, tegelijkertijd is het een juridische tekst. We hebben een VNG-model en waarom zouden we dat niet gebruiken voor het vaststellen van de verordening? Echter, waarom doen we er niet een inlegvelletje of een oplegvelletje naast, vertaald door ChatGPT om de verordening van juridisch Nederlands naar 'beschrijfelijk'(01:21:31) Nederlands te leggen? Dan hebben we denk ik ... Want we hebben hier een verordening vast te stellen en als mensen de verordening niet willen lezen, maar graag de vertaalde verordening, dan is klaar. En dan hebben we ook nog een boekje, een bewegwijzering. Dank je wel.

De voorzitter: Mijnheer Merckx, uw one minute of fame. Mevrouw Van Dorst, D66, had ook nog een punt.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Omdat u ook de tijd neemt dacht ik, ik ga toch even zeggen, ik vind het heel mooi stuk. We zijn het inhoudelijk er helemaal mee eens, dat zei ik al in het begin. Inderdaad is het soms een beetje warrig, dat was ons probleem, maar we begrijpen, het is juridische taal en dat boekje dat moet er zeker komen. Dat heeft u al eerder met andere ... Ik weet van de belastingen, kon u dat ook heel goed, wethouder Van Midden. Er is ook prachtige informatie gekomen naar de inwoners, dus dat verwacht ik ook van u. Dank u wel.

De voorzitter: Dan heeft de voorzitter al samenvattend nog wel een laatste vraag, want we hebben het steeds over een boekje dat er wel of niet zou zijn, maar ergens staat mij bij dat er wel een handreiking vanuit de BEL-gemeente is?

De heer Rood: Dat is nog een te onderscheiden punt. Er is een handreiking voor initiatiefnemers hoe ze participatie kunnen vormgeven. Wat er ook komt, is de informatie voor inwoners, die aangeeft wat het verschil is bijvoorbeeld met inspraak, wanneer we meningen vragen, want er is natuurlijk ook nog een juridische procedure, helemaal aan het eind. Maar juist die participatie aan het begin is belangrijk, omdat je dan mee kunt tekenen soms of in ieder geval kunt reageren op de eerste schetsen.

De voorzitter: Er is dus wel een handreiking? Dan ga ik even naar mijnheer Grunwald.

De heer Grunwald: Wat is de toezegging nu?

De voorzitter: Sorry?

De heer Grunwald: Wat is de toezegging nu?

De voorzitter: We zijn nog niet bij de toezeggingen en samenvatting, maar wat bedoelt u precies met toezegging?

De heer Grunwald: Ik dacht dat we naar de afronding van dit onderwerp togingen, maar mij was nog niet duidelijk en daarvan is mijn mening afhankelijk, of er een toezegging gedaan is, dat dat boek er ook daadwerkelijk komt of niet?

De voorzitter: Ik word nog even geïnterrupteerd door de heer Grunwald van Groen Laren, die vraagt om een toezegging die anderen wel hebben gehoord, maar dat doet er ... Er komt een verduidelikend boekje met betrekking tot waar we het vanavond over hebben. Los daarvan is er een handreiking, begrijp ik het nu goed, mijnheer Rood? Ik zie een ambtenaar knikken, maar doet u de toezegging dat er nog een boekje komt naast de handreiking?

De heer Rood: Ja.

De voorzitter: Dat is een toezegging, dank u wel. Ik wilde sowieso nog even, want dit is een heel belangrijk onderwerp, het gaat over participeren. Ik kom zo ook nog bij de heer Sakkers terug. Dat ga ik nu meteen doen en dan komen we daarna wel tot de samenvatting of het een bespreekstuk of een hamerstuk gaat worden. Mijnheer Sakkers, heeft u nog behoefte aan twee minuten? De heer Sakkers, de inspreker, heeft geen behoefte aan een laatste termijn. Dan ga ik naar u kijken. Er is vanavond heel veel gezegd, er is een toezegging gedaan. Het leeft, maar het is een verordening en of die juridisch wel of niet gelezen moet worden, er komt

een boekje. Kunt u meegeven aan ons, zelf, maar ook vooral aan de aan de raadsvoorzitter, wilt u deze discussie in de gemeenteraad nog een keer opnieuw, doen dan wel vindt u dat het genoegzaam hier behandeld is? Met toezeggingen et cetera en verslaglegging, dat het als een hamerstuk behandeld mag worden? Niet dat het niet belangrijk is, maar het is een advies, het is geen verplichting. Wat mag ik doen? Er zijn meerdere die zeggen hamerstuk. Ik kijk naar degenen die nog twijfelen. Het mag gezegd worden, in een raad kan altijd een raadslid vragen om behandeling, maar dan geven we het advies mee dat het een hamerstuk kan worden. Mag ik het zo formuleren? Dan dank ik jullie allemaal voor dit onderdeel, ook de inspreken nogmaals en u, mevrouw Bos, voor uw aanwezigheid hier. Met uw welnemen gaan we wel gauw verder. Dat is niet om de boel af te raffelen, maar wel zorgvuldig alles te behandelen. Nogmaals, wel complimenten, want dit ik vond dat wel een hele mooie discussie die tussen plaatshad.

7. Gemeenschappelijke Regeling samenwerking Sociaal Domein Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren 2026

De voorzitter: Dan zijn we bij agendapunt 8 Het vrijgeven, niet van de COKE, maar van CDOKE. O, ik heb doorgeschreven, sorry, excuus, dank u wel. Ik moet mijnheer Koldenhof nu drie keer bedanken. Hij verving mij net al, maar nu repareert hij ook nog even de agenda, ik heb zoveel eromheen geschreven. We zijn bij agendapunt 7 en dat is de Gemeenschappelijke Regeling samenwerking Sociaal Domein Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren. De portefeuillehouder is de heer Flip de Groot, er is geen ambtelijke ondersteuning. Het voorstel, daar wil ik bij gezegd hebben: u wordt gevraagd zo meteen om toestemming, maar dit voorstel is al eerder vorig jaar in uw commissie geweest, toen heeft u een zienswijze ingediend. Dit is niet om de boel te sturen, maar dat meld ik erbij. Het voorstel is de huidige gemeenschappelijke regeling samenwerking sociale zaken 2008 in te trekken per datum van inwerkingtreding van de gemeenschappelijke regeling samenwerking sociaal domein Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren 2026. Het tweede punt in het voorstel is kennis te nemen van de aanpassingen in de conceptwijziging van de gemeenschappelijke regeling sociaal domein Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren 2026, naar aanleiding van de zienswijze en de technische wijzigingen van de gemeente Laren. En punt 3 en daar gaat dit over, het college toestemming te verlenen tot het treffen van de nieuwe gemeenschappelijke regeling samenwerking sociaal domein Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren 2026. Dit ligt voor, wie van de commissie mag ik het woord geven? Ik zie niemand. Mevrouw van Dorst, D66, heeft nog een vraag of een opmerking.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Wij wilden complimenteren dat alle zienswijzen goed zijn verwerkt en wij hiermee kunnen instemmen.

De voorzitter: En de rest heeft geen hand opgestoken, dus dan kunnen we hier genoegzaam vaststellen dat de vraag voorligt: is dit een hamerstuk of een bespreekstuk? Iedereen zegt een hamerstuk, mevrouw de griffier.

8. Vrijgeven CDOKE middelen

De voorzitter: Dan zijn we toch bij punt 8, het vrijgeven van de CDOKE middelen. Ik denk dat we dat we zo meteen gaan vragen, waar staat die afkorting voor? Portefeuillehouder is mijnheer De Groot, geen ambtelijke ondersteuning. Er zijn twee voorstellen, voorstel 1 is: de ontvangen duurzaamheidsgelden vanuit de decentrale uitkering 2026 in te zetten voor de gezamenlijke personele capaciteit voor de BEL-gemeente en deze capaciteit onder te brengen binnen de BEL-combinatie. En punt 2 van het voorstel is de begrotingswijziging in de gemeentebegroting op te nemen voor de overdracht van de CDOKE middelen van de gemeente naar de BEL-combinatie. Nogmaals wie uit de raad wil hier een opmerking of een invulling bij

geven? Ik zie verschillende handen gaan, ik begin bij de heer Merckx. En dan komt de heer De Jong, die heeft zijn hand opgestoken en de heer Grunwald en de heer Jacobse en mevrouw Van Dorst. De heer Merckx.

De heer Merckx: Vol huis, voorzitter, dank u wel voor de eerste aftrap. Dit is mijn laatste vergadering als commissielid van Maatschappij en Financiën en ik ben erg blij dat er ook deze laatste vergadering toch weer een puzzel in elkaar is gestoken voor mij. Het is toch weer even puzzelen om de boel weer onder elkaar te krijgen, hartstikke mooi dat dit gedaan is. De reden dat ik dit zeg, voorzitter, is dat ... Ik heb twee dingen, 1 is de financiële puzzel, want ik zie dat we ontvangen 472.200 en in 2025 nog eens een keer 456.000 en 16.000 in 2026. En de kosten in 2026 zijn 358.000 en er is dus 114.000 over. Vervolgens staat er in de begrotingswijziging 173.000 euro. U heeft het voor elkaar, het is een mooi puzzeltje geworden, maar ik begrijp het niet. Het telt voor mij niet op. Een tweede ding is het besluit zelf, u noemt het inzetten van de CDOKE-gelden voor gezamenlijke personele capaciteit in de BEL. Dit budget staat op dit moment bij Laren in onze begroting, wat betekent dat het besluit noemt het inzetten van de gelden voor gezamenlijke personele capaciteit. Oftewel, zijn dit financiën van Laren die we in het potje van de BEL doen en dan zien we maar, wat betekent dit? Is dit geld dat gereserveerd blijft voor de gemeente Laren, voor inzet van personeel om duurzame projecten te analyseren, beheren en uit te voeren? Dat is denk ik een belangrijke vraag, want op dit moment staat er gezamenlijke personele capaciteit en er staat niet Larense personele capaciteit ten gunste van Laren. Dat is denk ik de belangrijke vraag. En dan de tweede vraag: is het alleen maar inzetbaar voor personele capaciteiten of mogen er ook andere duurzame zaken mee worden gedaan? Ik zie het college schudden, maar misschien is het handig voor de microfoon dat dit toch beantwoord wordt? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: De vragen worden beantwoord. Dank u wel, mijnheer Merckx van de VVD. Dan ga ik naar de heer De Jong van Liberaal Laren.

De heer De Jong: De CDOKE-gelden, onze vraag is: er komen gelden, er gaan mensen allerlei dingen doen, maar wat gaan zij doen, welke projecten gaan zij aanpakken? Hoeveel uur gaan ze per project besteden en tegen welke kosten? Er werd net aangegeven dat er veel binnenkomt en dat er minder geld uitgegeven wordt, maar wat gaan zij daadwerkelijk doen? Zij werken ook aan duurzaam en prettig wonen. Ik begrijp dat ze aan duurzaamheid gaan werken, maar prettig wonen, wat gaan ze daar dan aan doen?

De heer ...: Jouw huis schilderen.

De voorzitter: We houden het nog even centraal.

De heer De Jong: Ik heb misschien nog wel een voorstel, dat we ze kunnen inzetten om de Erfgooierswoningen te verduurzamen of daar plannen voor te maken, misschien is dat toch hele goede opgave voor deze mensen?

De voorzitter: Dank u wel mijnheer De Jong. Ik steek even over naar de andere kant en dat was de heer Grunwald, die ook inbreng heeft, Groen Laren.

De heer Grunwald: Dank u wel, voorzitter. Ik begrijp uit de teksten dat die middelen komen vanuit de decentrale uitkering in 2026. Die worden besteed aan het team binnen de BEL dat zich bezighoudt met duurzaamheid in alle opzichten en dan gaat het met name om de personele kosten, materiële kosten, die vraag is net gesteld. Mijn vraag is, als we die nu rechtstreeks doorsturen naar deze entiteit van de BEL, voor

hoelang is dat? Kan dat teruggedraaid worden, moet dat elk jaar besloten worden, is dat een vast bedrag vanuit de decentrale uitkering? Dat is mij niet zo helder, dat zou ik graag willen weten. En zeker de vraag omtrent kan er later ingegrepen worden door een lager bedrag over te maken dan vanuit de decentrale uitkering aangegeven wordt? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Grunwald. Dan zijn we bij de fractie van Larens Behoud, de heer Jacobse.

De heer Jacobse: Dank u wel, ik blijf een beetje in dezelfde hoek waar ik net zat. Als u naar het beslisvoorstel kijkt op pagina 3, dan staat daar een hele wonderlijke rekensom. En dan zit ik in de hoek van mijnheer Merckx, de tweede alinea van onder: voor Laren betreft het respectievelijk 456.987 euro en, houd je vast, euro 16.011 in 2026. Als dat zo hard afkalft, dan blijft er geen euro over voor de jaren daarna. Dus dat is een schrijffout, maar dat is wel een lastige schrijffout, want daarmee gaat het hele spulletje overhoop. Dat is niet tof, dat moet herzien worden wat mij betreft. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Jacobse. Dan zijn we bij de fractie van D66, mevrouw Van Dorst.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Dank u wel, voorzitter, zoals ik al eerder gemeld heb, we hebben het vaak over de financiële kant van wat er hier in de M&F ter sprake komt. Daarom heb ik waarschijnlijk een hele andere invalshoek, want wij zijn er eigenlijk heel blij mee. We hebben in het begin van de coalitie gezegd: wij moeten wat aan duurzaamheid doen, iedereen mopperde dat er maar niks over de over de toonbank kwam. Uiteindelijk is er een rapport geschreven waarbij gezegd werd: we hebben zo weinig personeel dat hierin kan meedenken en meewerken, waardoor we te laat zijn. Wat D66 betreft, deze zogenaamde Jetten-gelden, dat zijn ze eigenlijk, worden nu eindelijk ingezet, waar wij blij mee zijn. We hebben begrepen dat hiermee 1 fte, ik weet niet hoeveel, kan worden ingekocht? We deden het eerst met uren inhuururen, daar waren we helemaal niet blij mee, dus wij zijn er heel erg blij mee dat dit eindelijk uitgerold kan worden. Ik hoop dat er nog voor het einde van onze coalitie wat actie kan komen, maar ik heb al begrepen dat ook mensen al ondersteund zijn in de transitie naar energiebesparing. Wij zijn heel blij met deze Jetten-gelden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Dorst. Dan zijn we bij de reactie en beantwoording op de vragen gekomen, mijnheer de wethouder. Aan het woord is wethouder Rood, sorry, De Groot. Wethouder De Groot.

De heer De Groot: En met mij mijnheer Van Midden, want het is ook een financieel stuk waar ook een aantal meer diepgaandere financiële vragen over gesteld zijn. Even terug naar de geschiedenis, voor duurzaamheid had ik een derde ambtenaar, die was inhuur, daar waren geen structurele middelen voor. We hebben nu een team bij de mededelingen al verteld van de acties die daar komen. Er zit nu in de pen nog een overzicht als een soort overdrachtsdocument naar de volgende raad, van alle dingen die gebeurd zijn de afgelopen jaren op het gebied van duurzaamheid. En ik denk dat we daarin aan kunnen tonen dat die gelden goed besteed zijn, dat er flink energie is geleverd en dat we niet alleen blij mogen zijn met dat geld, maar dat we dat daadwerkelijk aan het werk hebben gezet. Zoals we werken in de BEL, probeer je zo veel mogelijk dingen samen te doen. **Het FAMI** (01:37:42) zit bijvoorbeeld in Blaricum en Laren, dus als je wat synergie kunt krijgen op dat gebied, is dat mooi meegenomen. In principe krijgen wij onze eigen uren, maar waar je efficiënter kunt werken door dingen samen te doen, moet je dat vooral doen en dat doen we ook. Mijnheer De Jong, u kunt dat vinden in de DVO, daarin staat precies vermeld wat wij doen en dat staat natuurlijk ook in de begroting. Daarin kunt u de opgave zien waar we voor gesteld zijn en de manier waarop we het uitvoeren. Daarnaast heb ik op verschillende momenten rapportages naar uw raad gestuurd, waarin we aangeven wat het afgelopen

jaar verricht is. Zoiets zit weer in de pen en komt er binnenkort weer aan. In september heb ik er nog één gestuurd, dat daarover.

De voorzitter: Wel even aandacht graag voor de wethouder.

De heer De Groot: Het decentraal team, je regelt dat soort dingen met de DVO, een dienstverleningsovereenkomst waarin je afsprekt hoe dat geld ingezet wordt en wat je daarvoor terug kunt verwachten. Ik moet zeggen dat dat op zich prima werkt. Mijnheer De Jong vroeg ook iets over prettig wonen. Als u in een slecht geïsoleerd huis woont, waar de wind door de kozijnen waait en u heeft een laag inkomen, is het fijn als er ondersteuning is om te zorgen dat die woning prettiger en aangenamer wordt om in te wonen. Ik vind dat een hele goede inzet, het betekent ook vaak dat de kosten voor die inwoners naar beneden gaan, dat maakt het niet alleen maar aangenomen, maar ook prettig in een aantal andere aspecten. Dan over, per jaar, het is geld dat voorheen als 'PUK'(01:39:45) werd uitgekeerd, dat wordt nu jaarlijks in het gemeentefonds uitgekeerd. We moeten zien wat de bedragen worden voor komend jaar, dat weet ik nog niet precies. En voor de rest is het wat meer een technische vraag, die ik graag aan de heer Van Midden wil doorgeven via de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder de Groot, u heeft een deel van de vraag beantwoord. Dan komt nu de heer Van Midden met een aantal vragen te beantwoorden.

De heer Van Midden: Mijnheer de voorzitter, ik weet eerlijk gezegd niet welke technische vraag ik moet beantwoorden. De enige technische vraag die overblijft, is hoe die begrotingswijziging eruitziet. Ik moet zeggen, ik zit even wanhopig mee te rekenen, omdat ik het niet meer zo snel kan reproduceren, dus ik ga u dat antwoord later schriftelijk geven. Het is wel goed om te beseffen dat we het hier over de inkomstenkant hebben. Dat betekent in ieder geval voor 2026 de inkomsten in de algemene uitkering vallen, die gaan we overhevelen naar de BEL en de begrotingswijziging is de kostenkant. Maar ik weet niet wat uiteindelijk de exacte wijziging is, dat kan ik niet zo snel reproduceren, dus daar kom ik even op terug.

De voorzitter: Ik zie de heer Merckx ook al komen met aanvullend, maar volgens mij ging het er vooral om: het zit nu in de ene begroting en het gaat straks naar een andere begroting. Volgens mij zat daar de kern van uw vraag, mijnheer Merckx?

De heer Van Midden: Mijnheer de voorzitter, als dat zo is, zal ik nog even toelichten wat er precies gebeurt. Die CDOKE-gelden zaten eerst in '23, '24 en '25, dat waren zogenaamde SPUK's, het waren specifieke uitkeringen voor dit doel. We hebben als drie gemeenten afgesproken dat we die uitkeringen overhevelen naar de BEL, zodat de BEL daar personeel voor kan inhuren dat we met zijn drieën gebruiken om uiteindelijk onze duurzaamheidsambities in te Wat nu verandert in 2026, is dat het geen SPUK-uitkering is maar dat hij opgenomen wordt in de algemene uitkering, dus dat betekent ook dat het geen doeluitkering meer is. Ik kan die gelden bijvoorbeeld ook gebruiken, als ik dat wil, voor andere dingen: wegen aanleggen of weet ik het. Dat willen we niet, omdat er op dit moment mensen zitten binnen de BEL die met het werk bezig zijn. Daarom zeggen we: laten we die middelen vanuit die algemene uitkering overhevelen naar de BEL. Dat doen we op dit moment alleen voor 2026. Voor 2027 en verder is nog niet duidelijk hoe de rijksoverheid gaat werken met de systematiek, dat gaan we dan wel zien en dat komt dan weer terug in de begroting. Dat is de situatie van nu, maar wat ik al zeg: dit is de inkomstenkant en het effect op de kostenkant kan ik op dit moment niet reproduceren, dus daar kom ik op terug.

De voorzitter: Dan bevat ik dat vast als een toezegging. Ik kijk even naar de heer Merckx of die toezegging voor u voldoende is?

De heer Merckx: Dank u wel, voorzitter en dank aan wethouder Van Midden, dat schijnt alweer een klein beetje duurzaam licht in de duisternis. Nog wel één punt, u heeft het over 2026 en verder, maar er is nu geld over 2025, dat is wat ik begreep uit de notitie althans. Hoeveel is daar nu precies over en wat gaat van de SPUK Laren naar de BEL? Dat zat niet als een klein bedrag, wat ik eruit kon opmaken, maar ik heb misschien niet helemaal goed gepuzzeld. Het tweede deel van de vraag was: kan het ook aan andere middelen worden ingezet? Ik hoor nu twee dingen tegelijk. Aan de ene kant hoor ik: we hebben mensen ingehuurd zodat we duurzame beleid uit kunnen voeren, dat komt in de algemene middelen en er zijn drie mensen aangenomen, dat is waar het voor bedoeld was,. Maar ik hoor tegelijkertijd ook, dat als ik een tochtig huis heb dat daar ook die middelen voor ingezet kunnen worden, nu ben ik een beetje verward.

De voorzitter: Verduidelijkende vragen. Overigens geldt dat voor de anderen, u krijgt zo meteen ook aansluitend de gelegenheid als de beantwoording niet duidelijk is. Mijnheer Van Midden, kunt u de heer Merckx nog iets verder op weg helpen?

De heer Van Midden: Ik kan hem zeker op weg helpen, maar volgens mij maakt de heer Merckx het voor zichzelf verwarrend, want uiteindelijk is het simpel. We hebben in voorgaande jaren de CDOKE-gelden aan de BEL gegeven, die gelden zijn ook bedoeld ... Die C is van capaciteit, dus dat zijn geormerkte gelden bedoeld om capaciteit in te huren. Dat hebben we gedaan en daar hebben we iets van over, wat we kunnen gebruiken voor extra inhuur. Wat uiteindelijk het resultaat in 2025 zou zijn, weet ik niet, maar dat zult u ongetwijfeld zien op het moment dat we de jaarrekening van de BEL opmaken, want dan zien we de stand van zaken. Wat de resultaten ook zijn, uiteindelijk zullen we die gelden weer gebruiken voor duurzaamheidsinvesteringen, dus in die zin is het gelabeld geld. In 2026 zit in de algemene uitkering, dus in beginsel kan het geld ook voor andere dingen gebruikt worden. Alleen in dit voorstel zeggen we, dat gaan we niet doen, we gaan het eruit halen en we gaan het over hevelen naar de BEL om die mensen hun salaris te kunnen betalen.

De voorzitter: Ik kijk nog naar de heer Merckx, is het nu ...

De heer Merckx: Prima, dank u wel voorzitter nogmaals. Ik denk wel, de resultaten uit 2025, dat is de jaarrekening gemeente Laren. U moet wel zorgen dat als dat wordt gedaan ... Die SPUK-gelden zijn een specifieke uitkering, dat dat wel als zodanig wordt gezegd. Uiteindelijk moet je dan besluiten, bij het alloceren van de middelen uit de jaarrekening, wat je daarmee doet. Ik weet niet of we dat nu al kunnen doen. Daarnaast, dat is denk ik een belangrijke stap voor 2026, hoe die worden ingezet uit de algemene uitkering. Prima, not a question, dat is duidelijk. Het gaat mij om wat daar over is in 2025 in de jaarrekening zo meteen vastgesteld, waar worden die gelden voor ingezet? En dat het duidelijk is dat het een Larense uitkering is op dat moment. Dank u wel.

De voorzitter: Ik denk dat de heer Van Midden zegt ... Nog één keer, ter verduidelijking.

De heer Van Midden: Dat is het niet, mijnheer de voorzitter, dat is precies wat we bedacht hebben. We zeggen, we gaan het gewoon overhevelen. In beginsel is het budget van de BEL-organisatie. Dat het uiteindelijk toevalt aan de onderliggende gemeente zowel qua opbrengst als kosten, dat moet boekhoudtechnisch, natuurlijk, maar in beginsel is het geld waarmee de BEL uiteindelijk de capaciteit inhuurt.

De heer Merckx: Voorzitter, nu hebben we een probleem, want we hebben het over 2025, niet over '26 and beyond. In '23, '24, '25 zijn er uitkeringen geweest uit de SPUK aan de gemeente Laren, niet aan de BEL.

De voorzitter: Punt. Mijnheer Van Midden.

De heer Van Midden: Mijnheer de voorzitter, dat klopt, alleen dit is gelabeld geld, echt geld specifiek hiervoor waarvan de drie gemeentes gezegd hebben: we steken dat niet in onze eigen zak, we geven dat aan de BEL. Dan kan de BEL uiteindelijk capaciteit inhuren die voor de drie gemeentes noodzaak is om de duurzaamheidsambities in te vullen.

De heer Merckx: Maar als er geld overblijft ...

De voorzitter: De heer Merckx.

De heer Van Midden: Als er geld over is, mijnheer de voorzitter, dan valt het in het resultaat van de BEL en dan zullen er uiteindelijk voorstellen komen hoe we met de resultaten omgaan.

De voorzitter: De heer Merckx.

De heer Merckx: Dank u wel, voorzitter, dat is nu verduidelijkend. Het geld is integraal overgeboekt voor gebruikt door de BEL en valt dus in de resultaatrekening van de BEL en niet van de gemeente Laren?

De voorzitter: De heer Van Midden.

De heer Van Midden: Mijnheer de voorzitter, dat klopt, maar eigenlijk is het relevant voor dit stuk. Dit stuk gaat alleen maar over 2026 en het voorstel om het te overhevelen naar de BEL. In die zin wil ik het graag beperken tot de kleine scope van dit voorstel.

De voorzitter: Dat snap ik en aan de andere kant snap ik ook dat hier een raadslid zit dat denkt, ik wil het nog even precies weten. En deze avond is echt wel de laatste ronde voor deze gemeenteraad om dit soort vragen te stellen. Ik liet het ook even weer gaan, omdat als we goede antwoorden hebben, dat we straks hopelijk een ander de besluit kunnen nemen door het af te hameren. We rommelden ons door de voorzitter een beetje in de tweede ronde, maar ik wil iedereen nog nadrukkelijk uitnodigen op de beantwoording, zowel van de heer De Groot als van de heer Van Midden. Als u nog onderwerpen heeft of nog iets wilt vragen, steek uw hand op. Mijnheer Jacobse van Larens Behoud.

De heer Jacobse: Dank u vriendelijk. Een bloedstrakke vraag. In dit document staat dat '26 dan een tussenjaar is, maar dan begint er een mooie zin: de middelen zijn ook beschikbaar voor de periode '27-'30, maar de uitkeringsvorm na '26 is nog niet bepaald door het Rijk. Ik doe een vrolijke aanname: zou het mogelijk zijn dat de nieuwe regering daar een stokje voor steekt?

De voorzitter: Dat is een verduidelijkende vraag. Ik doe ad random nu, wethouder Van Midden.

De heer Van Midden: Mijnheer de voorzitter, die mogelijkheid is er altijd. Dat is ook, ik wil niet zeggen de onbetrouwbaarheid van de rijksoverheid, dat zou een beetje flauw zijn, maar dat kan altijd gebeuren. Lees het coalitieakkoord, daar staan ook dingen in over de algemene uitkering en de gelden voor gemeenten. Als ik dat

lees, vrees ik ook met grote vreze. In die zin zijn we toch afhankelijk van, ik wil niet zeggen het opportunisme, maar van de besluitvorming van de rijksoverheid.

De voorzitter: Dank u wel, ik kijk nog ... Zijn er nog collega's aan tafel die naar aanleiding hiervan nog een vraag willen stellen? We hebben het genoegzaam behandeld, dan is de volgende vraag: is dit een hamerstuk of een bespreekstuk? Ik zie instemmend geknik, dus ook dit kan genoteerd worden als een hamerstuk. Er komt nog een nabrander, we zullen deze laatste avond maar een beetje flexibel zijn. Mijnheer Jacobse, wat wilt u nog zeggen nadat het punt klaar is?

De heer Jacobse: Er zit een rekenfout in pagina 2 en dan kunnen wij er wel een hamerstuk van maken, maar die moet er wel uit.

De voorzitter: Kunt u daarop reageren of er een rekenfout zit? Of dat mijnheer Jacobse misschien iets vergeet op te tellen zit?

De heer Jacobse: Je weet het niet.

De voorzitter: Is het mogelijk om het anders op te lossen? U stelt die optelfout voor en dan komt er een antwoord op.

De heer Jacobse: Het is een schrijffout waarschijnlijk.

De voorzitter: Ik wil het volgende voorstellen ...

De heer Van Midden: Mijnheer de voorzitter, ik zie op pagina 2 geen cijfers staan.

De heer Jacobse: Pagina 3, tweede alinea van onderen.

De voorzitter: U moet het wel via de voorzitter doen. De heer Jacobse heeft een pagina en zegt dat daar een schrijffout staat.

De heer Jacobse: Dat hoop ik. Pagina 3, tweede alinea van onderen, 16.000 euro en dat kan niet kloppen.

De voorzitter: In welk stuk staat dat?

De heer Jacobse: Beslisvoorstel.

De heer Van Midden: Mijnheer voorzitter, dat kan zeker kloppen, want volgens mij zijn die bedragen ook in de circulaire opgenomen, dat checken we. Het zijn twee verschillende bedragen die in de september- en december-circulaire afzonderlijk zijn genoemd.

De heer Jacobse: Zijn afzonderlijk benoemd.

De voorzitter: Dan stel ik met terugwerkende kracht vast: is de beantwoording hiermee klaar? Ja, dan ga ik herhalen, dan is dit een hamerstuk, met dank aan de aanvulling.

9. Marktverordening Laren 2026, Marktgeldverordening Laren 2026 en Beleidsregel warenmarkt Laren

De voorzitter: Dan zijn we wat mij betreft bij agendapunt 9, de marktverordening Laren 2026, Marktgeldverordening Laren 2026 en de beleidsregel warenmarkt Laren. Portefeuillehouder, de heer wethouder Jan van Midden, ambtelijke ondersteuning, niet. Er liggen drie voorstellen ter bespreking: de marktverordening Laren 2026 vast te stellen, de verordening op de heffing en de invordering van de marktgeld Laren 2026, vastgesteld in de raadsvergadering van 17 december 2025 per 1 juli 2026 in te trekken en het derde voorstel is: de vernieuwde verordening op de heffing en de invordering van de marktgeld Laren 2026 vast te stellen met als ingangsdatum 1 juli 2026. Eenmaal, andermaal, wie mag ik het woord geven? Ik zie handen omhooggaan, mevrouw Van Dorst, de heer Merckx en de heer De Jong. Dan kijk ik naar de heer Grunwald en dan kijk ik naar de heer Jacobse. Doet u dan wel even uw microfoon uit? Wie gaf ik als eerste het woord? Mevrouw Van Dorst.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn er blij mee, we begrijpen ook dat de leges budgetneutraal zijn. Dat hadden we afgesproken, dat staat er ook duidelijk. Het enige waar wij over vielen, een vergunning voor 20 jaar, dat is lang. Ik begrijp dat dat soms moet, maar kan een nieuwe verkoper zich daar nog wel tussen wringen? Dat vond ik wel jammer, als daar helemaal geen mogelijkheid meer is, als een vergunning voor 20 jaar geldt. Daar had ik graag wat meer informatie over, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Dorst. Dan kijk naar de heer Merckx, VVD.

De heer Merckx: Dank u wel, voorzitter, twee korte vragen en een stukje creativiteit. Eén, er staat 75 cent per vierkant meter in het stuk, is dat 75 cent per vierkante meter per week, per maand, per jaar? Dat was mijn vraag en ten tweede, met deze verhoging wat zijn daarvoor de gevolgen voor de gemiddelde marktkoopman die een gemiddelde kraam heeft staan. Is dat een verdubbeling voor hem per week of per maand of per jaar, wat zijn de gevolgen? En een derde punt, enigszins naar aanleiding van wat mevrouw Van Dorst zei, 20 jaar, er is een wachtlijst, et cetera. Een andere manier waarop een markt met een beperkt aanbod wordt geregeld, is vaak door participanten op de markt te laten bieden en daaraan deel te nemen. Degene die de grootste kraam wil hebben, krijgt voor een prijs de meeste meters. Daarmee kunnen mensen ... Daarmee krijg je meer beweging in die markt en zit niet alles muurvast en op slot. De vraag is: heeft het college overwogen om een andere manier van toewijzing met een prijzing en opslag of afslag te gaan werken? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Merckx. Dan zijn we bij de heer De Jong, Liberaal Laren.

De heer De Jong: De marktverordening die wordt kostendekkend gemaakt. Ik kan me herinneren dat we dat jaren geleden ook gedaan hebben, dat was toen een forse verhoging voor die marktkooplui. Dat hebben we als gemeente doorgevoerd en dat is toen een aantal jaren uitgevoerd. Daarna heb ik af en toe in de jaarstukken kunnen lezen, als ik die analyseerde, dat het niet meer kostendekkend was, terwijl we als raad die afspraak gemaakt hebben. En nu zeggen we weer: we gaan het kostendekkend maken. Dan denk ik, gaan we dit dan weer voor een paar jaar doen of gaan we dit bewaken? Wie zorgt in deze organisatie dat afspraken die we maken, dat die ook daadwerkelijk uitgevoerd worden. Moeten wij als raad ieder jaar kijken of het wel of niet klopt door alle cijfers door te nemen of is er iemand in deze organisatie die zorgt dat de afspraken nageleefd worden die gemaakt worden?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer De Jong. Dan kijk ik naar de heer Grunwald van Groen Laren, hij heeft ook de hand op.

De heer Grunwald: Dank u, voorzitter. Wij zijn zeer tevreden dat de gemeente de bal gevangen heeft die we een hele tijd geleden opgegooid hebben, om te kijken of het allemaal nog wel van deze tijd is zoals het gaat, of dat kostendekkend is in dezen, daar is een goede poging toe gedaan. Of het allemaal zo uitwerkt, zal de komende tijd uitwijzen. Wat dit betreft zijn we daar tevreden over. Ik heb wel twee dingen, er wordt nu net gesuggereerd om die standplaatsen aan te besteden. Daar ben ik helemaal geen voorstander van, want het gaat ook om diversiteit op de markt, dat je een divers aanbod krijgt en niet dat degenen die veel kunnen betalen dan ook het aanbod bepalen. Dat is denk ik niet wenselijk vanuit ons oogpunt. En het tweede is, in het raadsbesluit, verordening op de heffing en invoering van marktgelden een klein dingetje. Daar staat op bladzijde 1, artikel 4 belastingtarieven, het marktgeld bedraagt per vierkante meter een vaste standplaats met een minimum frontbreedte van vier vierkante meter. Hoe moet ik dat lezen, volgens mij wordt lengte altijd met een meter gemeten en niet een vierkante meter? Dat zou eventueel aangepast moeten zijn, tenzij u bedoelt het moeten vier aaneengesloten vierkante meters zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Grunwald. De heer Jacobse, had u nog vanuit Larens Behoud een vraag of een opmerking?

De heer Jacobse: Wij zijn tevreden met dit stuk, is netjes gedaan, goed doorgerekend.

De voorzitter: Dan zijn we bij de beantwoording van de van de wethouder gekomen, de heer Van Midden.

De heer Van Midden: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Eigenlijk ziet u in de nieuwe markt veroordeling 3 belangrijke wijzigingen, die zijn net al voorbijgekomen. Dat is allereerst dat we gaan naar een duur van 20 jaar, dat is op basis van Europese regelgeving. Het was nu onbepaalde tijd, maar als gevolg van mijn partijgenoot de heer Bolkestein in 1993 moet er uiteindelijk een duur aan gekoppeld worden, die is nu 20 jaar geworden. In de markt is over het algemeen een duur van 15 jaar gebruikelijk. Waarom? Omdat dat een termijn is waarbij kramen of standplaatshouders die forse investeringen moeten doen en die ook moeten financieren bij de bank, uiteindelijk in staat zijn het terug te verdienen, daar is die 15 jaar voor. Alleen we zijn hier naar 20 jaar gegaan in overleg met de andere plaatsen in de regio Gooi en Vechtstreek, omdat zij zeiden: als je kijkt naar de huidige markt wordt die markt bepaald door een behoorlijk aantal standplaatshouders die al heel lang met die markt verbonden zijn en we willen toch die standplaatshouders belonen als basis van de markt zoals we die nu hebben. Vandaar dat we op die 20 jaar zijn gaan zitten. Een ander element is de overgang naar vierkante meter in plaats van strekkende meter. Dat is eigenlijk het gebruik, dat is ook op basis van de VNG-modelverordening, waarin aangegeven wordt, u moet op vierkante meter doen. Dat maakt het ook veel eerlijker, want er zijn kramen die hebben weliswaar een strekkende meter van vier meter, maar hebben vervolgens al hun opslag, kazen in karren achter hen staan en nemen uiteindelijk een heel groot oppervlak in beslag, terwijl een verkoper van telefoonhoesjes alleen maar die 4 vierkante meter nodig heeft zoals mijnheer Grunwald beschrijft. Dat maakt het ook veel eerlijker. En het laatste is inderdaad, de verhoging van het tarief om kostendekkend te zijn. We kwamen er inderdaad achter, mijnheer De Jong, dat het niet meer kostendekkend was. Dat komt omdat we nu bij onze buitendienst iemand hebben die zich specifiek hiermee bezighoudt en berekeningen maakt, kijkt wat de kosten zijn die we hebben om die markt op te zetten, schoon te maken en dat soort dingen, in verhouding tot de opbrengsten. Dan zagen we dat dat niet meer in evenwicht was, dus we hebben het aangepast. Dat betekent ongeveer tussen de 35 en 40 procent tariefsverhoging voor

de marktlui. Dat hebben we besproken met de marktcommissie die bestaat uit 3 leden: een visboer, een groenteboer en een kledingman en zij waren heel blij met het voorstel, zowel de 20 jaar, als het tarief wat we vragen, als ook de vierkante meter, dus het hele pakket werd ontvangen. De prijs die we vragen is een prijs per vierkante meter per dag. De VVD kwam met het creatieve idee om te laten bieden op de participanten, de hoogste bidder. Om twee redenen kan dat niet: één, wil je de kwaliteit borgen van je markt. Daarom hebben wij dat puntensysteem, zoals u ook zult lezen in de verordening en een commissie om het toe te kennen. Daarnaast mag prijs niet doorslaggevend zijn, uiteindelijk moet het voor ons kostendekkend zijn. Als er hele hoge bidders zijn die zeggen, ik betaal het dubbele van wat een andere marktkraam, dan zouden we daar niet eens op in kunnen gaan, want uiteindelijk is het geen verdienmodel. Zoals ik al zeg, we werken met een objectief systeem, puntentelling, wat uiteindelijk borgt dat je genoeg gespreide kwaliteit hebt op de markt. Volgens mij heb ik daarmee ... Een nieuwe verkoper er zich tussen te wringen met die 20 jaar. In beginsel, na 20 jaar is het afgelopen en dan komen de vergunningen op de markt en er kunnen altijd nieuwkomers komen, die worden dan ook getoetst op basis van de criteria, het puntensysteem dat we hebben aangelegd. Sterker nog, de hele maatregel is juist bedoeld om die markt open te gooien en ook nieuwe spelers toegang te geven tot een markt.

De voorzitter: Ik zie dat er nog wat reacties komen. Zijn dit interrupties? Ik kijk even naar mevrouw Van Dorst, de heer Merckx zag ik een vinger omhoog steken, de heer De Jong. Ik begin bij de heer De Jong. Dat heb ik verkeerd gezien, mijnheer Merckx.

De heer Merckx: Dank u wel, voorzitter. Wel naar aanleiding van de opmerking van de heer De Jong, u hebt nu een manier om de leges worden weer kostendekkend te maken, mijn idee was om dat op een aanbesteding te doen. De heer Grunwald maakt zich zorgen dat er dan geen diversiteit meer is, ik denk dat juist iemand die 20 jaar op dezelfde plek met dezelfde waar staat, eerder minder diversiteit geeft. Als ik kijk naar het aantal ondernemers dat zich in Laren via winkelpandengebeuren doet, daar zit een levendige wisseling in, dus ik zou me daar geen zorgen om maken. En als ik kijk naar wat er aan huurprijs wordt betaald in het dorp door winkeliers, dan kan ik me ook geen voorstelling maken dat dat een probleem is. Die 20 jaar vind ik ook wel erg interessant dat de kosten voor een groenteboer met een paar kistjes, dat die investering zodanig hoog is dat hij er anders niet meer uit kan komen, dat zijn al een paar dingen. Maar mijn belangrijkste opmerking is eigenlijk naar aanleiding van de heer De Jong en het feit dat het nu weer kostendekkend is: waarom staat in de verordening niet een indexatie met CPI, Europese inflatie-index, et cetera? Dan hoeft geen enkele ambtenaar zich zorgen te maken over wat er berekend moet worden, maar dan is het in één keer opgelost en zijn we klaar.

De voorzitter: Dank u wel, met deze aanvullende vraag, opmerking. Mevrouw Van Dorst, D66.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Dank u wel, voorzitter. Ik kom ook nog terug op de 20 jaar. Ik heb niet helemaal begrepen dat het toch voor nieuwelingen makkelijk is om daarin te schuiven. Ik begrijp dat er een wachtlijst is, dat wist ik niet, maar dat hoor ik net, is dat zo? Bijvoorbeeld er zijn zoveel nieuwe ontwikkelingen als biologische markten, die komen dan helemaal niet aan bod over 20 jaar. Kunt u mij precies uitleggen wat het voordeel is behalve investeringen, die begrijp ik, maar wat het voordeel is van 20 jaar? Dank u wel.

De voorzitter: Het woord is aan de wethouder Van Midden.

De heer Van Midden: Mijnheer de voorzitter, wat ik al zei, '...' (02:03:38) is uiteindelijk dat je een redelijk consistente markt hebt die gedurende lange tijd een geheel vormt, daarbinnen zijn overigens wel wisselingen. Ik weet niet of er een wachtlijst is, uit mijn hoofd, maar er zijn wel regelmatig kramen die wisselen van eigenaar. Uiteindelijk probeer je die markt ... Daar hebben we dat puntensysteem, goede spreiding van artikelen en dingen die aangeboden worden, te geven. Het gaat niet alleen om biologisch voedsel of dat soort dingen, het gaat ook om het aanbieden van andere dingen op de markt, daar hebben we de marktcommissie voor die daar ook een rol in heeft. En wat u zegt, 20 jaar is wat lang, maar nu is het wel heel lang, in beginsel voor onbepaalde tijd. In die zin hebben we al een belangrijkste stap gemaakt.

De voorzitter: Dan zit ik te kijken naar de indexatie van de heer Merckx en de heer De Jong.

De heer Van Midden: In de verordening zelf staat volgens mij nooit een indexatie, het wordt elk jaar weer vastgesteld en dan is het voorstel steeds om de leges met x procent te indexeren. Ik check dat nog even, maar volgens mij hoeft het niet in de verordening zelf te staan, maar slaan we het over alle verordeningen heen. Checken we even.

De voorzitter: Is dat een afdoende antwoord? Ik zie de heer Merckx, de heer De Jong. U mag iets zeggen.

De heer Merckx: Als die ieder jaar worden gecheckt, dan is het toch vreemd dat we in één keer met 35 procent omhoog moeten, omdat het niet meer kostendekkend was.

De voorzitter: Hier zitten twee liberale broeders naast elkaar, mijnheer Van Midden.

De heer Van Midden: Mijnheer de voorzitter, dat heeft met iets anders te maken. Het is wel terecht dat de heer De Jong opmerkt, we hebben dat de afgelopen jaren niet goed bijgehouden. Daarom passen we dat nu aan. Ik kan u voorspellen dat we binnenkort ook gaan komen met voorstellen rondom het afnemen van elektriciteit, daar wordt ook iets voor bedacht. Dat is ook meer van deze tijd, waarbij we zien dat het niet kostendekkend is, ook daar komen we met nieuwe voorstellen.

De voorzitter: U geeft terecht de heer De Jong wat kennis, maar de heer De Jong, aan u het woord, Liberaal Laren.

De heer De Jong: Als ik het mij goed herinner, in het verleden hadden we het kostendekkend en toen ging het ook met 40, 45 procent omhoog in die tijd, omdat het toen ook niet meer kostendekkend was. En volgens mij zijn een paar jaar later een aantal marktkooplui gaan klagen dat het te duur was en is op die basis langzamerhand dat tarief niet gestegen en misschien zelfs omlaag gegaan. Ik wil ook herinneren aan het feit dat vaak in de gemeente Laren de marktkooplui toch een hogere prijs in rekening brengen dan in goedkopere plaatsen, dat ze ook hun prijzen aanpassen aan het publiek wat er komt. Misschien zijn er nu een aantal het ermee eens, maar het kan ook zo zijn dat zij over een paar jaar, dat de anderen het er dadelijk niet mee eens zijn en toch over een twee jaar gaan klagen. Dan moeten we het toch kostendekkend houden. Over de biologische markt is ook nog wel, die een tijdje hebben gehad vlak voor de basiliek, maar die is na een half jaar opgezegd omdat er te weinig verkocht werd, dus die zijn weer weggegaan. Een bioloog kan nu ook gewoon op de bestaande markt gaan staan, als hij daartussen past, maar een aparte biologische markt is ooit in Laren mislukt.

De voorzitter: Geen discussie onderling, dan moet het via de voorzitter. En de voorzitter mag geen vragen stellen, dat is ook jammer. De heer Jacobse.

De heer Jacobse: Korte vraag, zijn wij geharmoniseerd met de gemeenten om ons heen. Zijn wij in verhouding tot prijs en plaats nu bij elkaar of ligt dat helemaal vrij?

De voorzitter: Vraag van Larens Behoud, wethouder Van Midden.

De heer Van Midden: Ik zal meteen antwoorden. De harmonisatie die plaatsvonden heeft, is met name de duur 20 jaar. De harmonisatie in prijs is natuurlijk heel sterk afhankelijk van de kosten die je zelf maakt als gemeente, waarbij je uiteindelijk kostendekkend wilt zijn, maar er zeker niet aan mag verdienen. Misschien zijn er gemeenten die verhoudingsgewijs meer kosten maken en dus een hogere prijs moeten vragen. Dit is de prijs die wij vragen, om gegeven de kosten die wij maken kostendekkend te kunnen zijn, dat is ons tarief. En de opmerking van de heer De Jong, dat marktkooplui misschien die prijzen zullen verrekenen in de prijs van hun producten en andersom, misschien uiteindelijk weggaan. Ik zou haast willen zeggen als liberaal, de markt is marktwerking avant la lettre.

De voorzitter: Er wordt hier instemmend geknikt. Samenvattend, heeft iedereen zijn of haar zegje kunnen doen en zijn de antwoorden gegeven? Dan dank aan de wethouder voor de toelichting. Is dit een hamerstuk dan wel een bespreekstuk? Ik krijg een instemmend geluid om er een hamerstuk van te maken, waaronder dank.

10. Gedeeltelijke toetreding Eemnes tot de Regio Gooi en Vechtstreek voor GAD-taken

De voorzitter: Dan zijn we, moet ik even opletten, bij punt 10. En we hebben nog punt 11, dus we moeten wel op de tijd letten. Punt 10 van de agenda is de gedeeltelijke toetreding van de gemeente Eemnes tot de Regio Gooi en Vechtstreek voor de GAD, de gewestelijke afvalstoffendiensttaken. Portefeuillehouder opnieuw de heer Van Midden, geen ambtelijke ondersteuning. Als ik het wel heb, hebben we wel ambtelijke ondersteuning in de vorm van de gemeentesecretaris? Sorry, dan staat het hier verkeerd. Voorstel staat toch portefeuillehouder Jan van Midden bij, maar ik geloof dat er nu iets anders gaat gebeuren, dat gaan we meemaken. Het voorstel aan u, commissieleden, is in te stemmen met een gedeeltelijke toetreding van de gemeente Eemnes, waar we nu zijn, tot de gemeenschappelijke regeling regio Gooi- Vechtstreek voor de GAD-taken, opgenomen in artikel 5, lid 3 onder 2, milieubeheer van de gemeenschappelijke regeling. Het tweede voorstel is in te stemmen met bij positieve besluitvorming van tenminste twee derde van de regiogemeenten, het aanpassen van de gemeenschappelijke regeling Gooi en Vechtstreek per 1 juli 2026, door het toevoegen van tussen aanhalingstekens en voor Eemnes, in artikel 5, lid 3, onder 2, milieubeheer van de gemeenschappelijke regeling. Nu ga ik kijken, want er ontstond net wat gelach. Wie mag ik het woord geven, de portefeuillehouder, de heer Van Midden of de portefeuillehouder de heer De Groot? Het is portefeuillehouder de heer De Groot, dan moeten we dat ook straks in de agenda van de raad nog aanpassen. Aan u het woord, mijnheer De Groot. Sorry, nee, we gaan het eerst in commissiebehandeling doen. Ik zie handen, het wordt laat. Mijnheer De Jong, Liberaal Laren en mevrouw Van Dorst van D66 en de heer Jacobse van Larens Behoud, even zo snel gezegd. Mijnheer De Jong, Liberaal Laren.

De heer De Jong: Wij zijn blij dat bij het vertrek van een gemeente hier in de regio, dat nu Eemnes die plek gaat invullen en dat dat tot efficiency leidt. Het is een goede zaken dat de GAD-taken ook door Eemnes overgenomen worden, dat wat betreft de eenheid van de BEL daarmee versterkt wordt.

De voorzitter: Dat is een mooie uitspraak. Dan zijn we bij mevrouw Van Dorst, D66.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Dank u wel, voorzitter. We zijn er ook blij mee, financieel, ook heel fijn. Dan ga ik ook iets over de financiën zegge, ik heb één vraag en dat is: vroeger hadden wij ook een overslagstation in Eemnes, volgens mij is die er al jaren niet meer, klopt dat? Anders zouden misschien de Larense inwoners daar ook gebruik van kunnen maken nu? Maar het kan zijn dat ik achterloop.

De voorzitter: Mooie technische vraag. De heer Merckx, VVD.

De heer Merckx: Dat doet mij eraan denken, er is nog een overslag plek hier bij de rotonde. Bij het toetreden van Eemnes wordt dat dan inderdaad weer toegankelijk voor inwoners van Laren.

De voorzitter: Dat is een herhaling van de vraag van mevrouw Van Dorst.

De heer Merckx: Dat is een verduidelijkende vraag in dat geval.

De voorzitter: Dat is goed, helder. Mijnheer Jacobse van Larens Behoud.

De heer Jacobse: Dank u wel, voorzitter en wethouder. Ik vind met name de punten onder toelichting besluit overtuigend, goed nieuws en de plek van Weesp uitstekend. Ik heb alleen een vraag en dat zal aan mij liggen, vier van de zes gemeenten moeten hierin meestemmen om het te laten doorgaan. Hoe komen we aan dat verhaal, moet je dat niet unaniem bedenken in je gemeenschappelijke regeling? Dank u wel.

De voorzitter: Dat is een mooie vraag, daar krijg u denk ik zo een antwoord op. Eenmaal, andermaal, de heer Grunwald, heeft u nog een vraag? Nee, dan geef ik het woord aan wethouder De Groot.

De heer De Groot: Met de heer De Jong ben ik erg blij met deze stap. De schaal van de GAD was inderdaad behoorlijk aangetast door het vertrek van Weesp. Ongeveer 10 procent van de capaciteit is weg, dat telt toch aardig op. Met Eemnes wordt dat niet volledig gecompenseerd, maar ik denk toch de helft ervan. Ik denk dat dat alleen maar helpt om goede en efficiënte dienstverlening vorm te geven. Mevrouw Van Dorst is ook blij en heeft een vraag over overslag. Er staat alleen een station voor klein chemisch afval, ik neem aan dat die blijft, ik heb daar ...

De heer De Groot: Daar kan ik op dit moment niks over zeggen. Ik vermoed het wel, meestal worden dat soort dingen (02:13:36) doorgegeven, dat hoop ik in ieder geval.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Dat hoop ik ook, want we werden als Laarders niet toegelaten, maar dat zal nu wel zo zijn.

De voorzitter: Ik ga voor de verslaglegging even samenvatten: er was een vraag vanuit D66 maar ook vanuit de VVD aanvullend, in Eemnes is, zoals de wethouder net zegt, een kleinschalige, milieu- chemische ontvangst,

opvang. Is die nu ook beschikbaar voor Laarders of anderen? De wethouder zegt dat hij dat voor nu niet weet, maar kan ik u een toezegging ontlokken dat u daar ...

De heer De Groot: Ik vind een toezeggingen een zwaar woord, maar uiteraard kom ik even kijken. Op het niveau waarop we dit bespreken is dit denk ik een kleine stap, maar het is natuurlijk wel fijn als dat kan. Het grote nieuws zit in het toetreden en meer samen doen en dat soort dingen. Ik wil graag nakijken of dat komt en of ik daar nu al wat over kan zeggen.

De voorzitter: Of dat nu voor de hand ligt of niet, maar in het voorstel gaat het nu over toetreding tot de Eemnes, daar gaat het voorstel over.

De heer De Groot: Precies en daar gaat het hier niet over, maar ik zal nog uitzoeken of daar nu al wat over te zeggen en zo ja, dan geef ik dat weer ...

De voorzitter: Dan ...

De heer De Groot: Dan nog de vraag van mijnheer Jacobse, dat zijn de statuten van onze gemeenschappelijke regeling Gooi en Vechtstreek. Ik ben blij dat wij in ieder geval met onze 5 procent weer hier een zetje kunnen geven aan onze collega-gemeente. Ik denk dat dat goed laat zien dat wij positief staan ten opzichte van de partners in de BEL. Dank u wel.

De voorzitter: Samenvattend, is er nog iets of iemand die hier wat over wil zeggen? Normaal herhalen we de toezeggingen, maar er is geen toezegging gedaan dat wij voor de raad klip en klaar krijgen of we wel of niet als Laarders in Eemnes terecht kunnen. Dat wil ik duidelijk vaststellen, daar komt wel een keer een reactie op en dat zal in de uitvoering ook komen, vat ik samen. Dan komt wel de volgende vraag: hamerstuk, besprekstuk? Dan mag het een hamerstuk zijn en onder hartelijke verwelcoming van de gemeente Eemnes in de GAD. Dan hoop ik dat u mij helpt om door de laatste punten van deze agenda te komen.

11. Wijziging legesverordening 2026

De voorzitter: En dat is agendapunt 11, de wijziging legesverordening 2026. Daar staat dan toch wel weer portefeuillehouder de heer Van Midden. Geen ambtelijke ondersteuning, anders dan dat de gemeentesecretaris er is. En het voorstel is om de wijziging van de tarieven tabel behorend bij de legesverordening 2026 vaststellen. Ik kijk even rond, wie wil hier het woord over voeren? De heer Grunwald van Groen Laren wil het woord voeren. Iemand anders nog? Geen van de andere partijen. Dan komen we bij de Grunwald van Groen Laren, stel uw vraag.

De heer Grunwald: Dank u wel, voorzitter. Het zal wel aan mij liggen dat ik het verkeerd lees, maar het gaat over de wijziging van de tarieventabel behorende bij de legesverordening, maar die tarieventabel zit er niet bij. Hoort die daarbij te zitten en zo ja, waar is die en zo nee, waarom niet?

De voorzitter: Scherpe vraag is dat. Dan kom ik bij de heer Van Midden, de vraag van Groen Laren, de heer Grunwald.

De heer Van Midden: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Die tarieven tabel zit er niet bij, die is uiteraard wel bij u bekend, want die heeft u al eerder gezien. Wij hebben voor uw gemak, want het is een tekstueel ding,

alleen maar de wijzigingen opgenomen, waarbij je ziet dat daar waar sprake was van verwijzing naar de fysieke leefomgeving, dat dat nu omgevingswet wordt, that's it. Voor de rest heeft dat geen effect op tarieven in dat soort dingen, die zijn bovendien al vastgesteld.

De voorzitter: Het is een tekstuele aanpassing van de tarieventabel.

De heer Van Midden: Een uitsluitend tekstuele aanpassing, waarbij we niet meer verwijzen naar de fysieke leefomgeving maar naar de omgevingswet.

De voorzitter: Mijnheer Grunwald u heeft antwoord gekregen. Ik krijg net gesouffleerd dat dit wel in het raadsvoorstel schijnt te staan, dat heb ik ook niet gelezen. Dat gezegd hebbende, mijnheer Grunwald, wilt u er nog iets aan toevoegen?

De heer Grunwald: Het is me duidelijk dat het structureel onduidelijk is, want als je het over de tabellen hebt, hoor je ze gewoon bij te voegen en niet te ververwijzen: dat hebt u ooit eens gehad. Schrijf het dan helder op, dan is het van meet af aan duidelijk. Dank u wel.

De voorzitter: Dat is inderdaad wat u zegt. Aan de andere kant hoor ik net, in het voorstel staat wel als zodanig dat het om een tekstvoorstel gaat en niet om een ... U kunt daarover blijven twisten. Het is gegaan zoals het gegaan is bij dit laatste agendapunt, iets voor de nieuwe gemeenteraad. Ik kijk eerst nog even rond, gaan we hameren volgende week of is het een bespreekstuk? Het wordt een hamerstuk.

12. Rondvraag

De voorzitter: Dn zijn we nu, met dank aan u allen, bij de rondvraag. Wie heeft er een rondvraag voor deze allerlaatste M&F-vergadering op 11 februari 2026? Mevrouw Graafsma, ik begin bij u.

Mevrouw Graafsma: Dank u wel, voorzitter. Ik heb niet zozeer een vraag, als wel dat wij als CDA heel graag onze waardering willen uitspreken over het initiatief dat nog genomen is door onze oud-burgemeester Nanning Mol om een onderscheiding te bedenken voor de vrijwillige brandweer hier in Laren, omdat het wel heel jammer is dat het koninklijk onderscheiden van de vrijwillige brandweermannen is komen te vervallen. Deze mensen hebben zeker recht op een grote waardering en onze dankbaarheid, ik denk dat ik namens al onze burgers spreek. Zij zijn toch maar bereid om als dat nodig is zelfs hun leven te wagen voor ons. Ook erg mooi is het, dat het ontwerp van de legpenning en de oorkonde uit hun eigen gelederen is gekomen, dat wilde ik mededelen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Graafsma, dank u wel. De heer De Jong, heeft u een rondvraag? De heer Merckx, een rondvraag?

De heer Merckx: Dank u wel, voorzitter. Als eerder gememoreerd ook door uzelf is dit de laatste commissie M&F van dit seizoen, van deze raadsperiode. Ik moet zeggen namens mijzelf en hopelijk via de fractie, we hebben dit zeer interessant gevonden en ik mag het college graag bedanken voor alle interactie. Ik weet dat ik af en toe scherp en irritant ben geweest, maar het was altijd met de goede moed. Het is erg jammer dat de heer Lobregt vanavond niet aanwezig is, want ik had hem graag bedankt voor alle interacties die hij met mevrouw Lobregt altijd te berde heeft gebracht. Ik had bijna een bloemetje met voor haar mee willen nemen,

want het was fraai geweest om de laatste keer dat ook mee te mogen maken. Voorzitter, dank u wel voor het sturen van de vergadering. Het was soms lastig om alle katten in de kruiwagen te houden, herding cats zoals dat heet en de kikkers in de kruiwagen. Nogmaals dank u wel en wellicht zien we elkaar in de toekomst nog een keer. Dank u.

De voorzitter: Mijnheer Merckx, dank u wel voor uw mooie woorden. Dan zijn we bij de heer Koldenhof, die heeft geen ... Mevrouw Van Dorst, D66.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Dank u wel, voorzitter. Inderdaad de laatste vergadering, dank u wel, voorzitter, ook namens D66, ik had een ander soort vraag. We hebben gelezen over Singer, de subsidie. Uit onze fractie kwam de vraag: er zijn twee dagen dat de inwoners van Laren het Singer gratis kunnen bezoeken. Ten eerste de vraag: weet iedereen dat, want het is nog wel eens onbekend dat dat zo is? En het tweede is, een ander zei, is het niet wat weinig? Het zijn twee dagen, dan moet je maar net kunnen. Zou het een vraag kunnen zijn om wat meer mogelijkheden hierin te kunnen onderzoeken? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Dorst. Dan ga ik over naar de fractie van Larens Behoud, de heer Jacobse.

De heer Jacobse: Voorzitter en college. Ik moet eerlijk zeggen, ik zit pas vier jaar in dit gremium en een beetje daarvoor. Ik moet eerlijk zeggen dat ik op dit moment vind, in vergelijking met hoe het daarvoor was, dat wij duidelijke, consequente en voortreffelijke vergaderingen met elkaar hebben. De sfeer is goed, de voorzitter deugt, het is allemaal wel goed. Ik moet de griffie niet vergeten, maar ik denk dat wij met zijn allen hier toch ons best doen om er iets van te maken voor ons prachtige dorpje en daar wilde ik u voor bedanken. Dank u wel.

De voorzitter: Mooie woorden, dank u wel, mijnheer Jacobse. De heer Van der Zwaan? De heer Grunwald.

De heer Grunwald: Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee vragen. De eerste vraag had ik eigenlijk aan het begin van de vergadering kunnen stellen, maar ik was niet snel genoeg. Hoeveel geld is er gemoeid met de verduurzaming van het mkb, wat is daar precies in geregeld?

De voorzitter: Mag ik u even ... Wilt u de vraag nog één keer duidelijk herhalen?

De heer Grunwald: Heb ik langs de microfoon gepraat. De wethouder vertelde dat er met het mkb afspraken gemaakt zijn over verduurzamingsgelden en ik wilde graag weten van welke orde van grootte die zijn en wat is er verder daaromtrent geregeld? Is daar informatie over beschikbaar en zo ja, kan die naar ons toekomen? Dat is de eerste vraag. De tweede vraag gaat over Dynamic Arts, ik heb daar ook in de laatste commissievergadering naar gevraagd, toen was er gezegd dat Dynamic Arts gevraagd is om subsidie aan te vragen. Ik wil graag weten, is dat inmiddels gebeurd of is bekend dat zij daar hulp bij nodig hebben? Hoe gaat het nu verder? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Het zijn twee duidelijke vragen. Ik zit heel even snel te kijken, u heeft denk ik als enige ... Nee, mevrouw Van Dorst heeft vragen, de heer Grunwald heeft vragen. Ik kijk naar de beantwoording, eerst maar de heer De Groot, pakt u voor uw rekening ...

De heer De Groot: De vragen van mevrouw Van Dorst zijn voor de burgemeester en via de secretaris zullen die doorgeleid worden. Mijnheer Grunwald, de mkb-actie haakt in op subsidiemogelijkheden die voor mkb'ers zijn en we hebben middelen om ons personeel in te zetten, daar hebben we het net over gehad. We gaan het personeel wat we daarvoor hebben inzetten om het mkb beter helpen om van die regeling te profiteren. Op die manier werkt dat.

De voorzitter: Dat is antwoord één. En dan was er nog een vraag over Dynamic Arts.

De heer De Groot: Dynamic Arts, helaas heb ik tot nu alleen gezien dat ze nog bezig zijn met ontvlechting met Verso. Ik heb de indruk dat dat vrij moeizaam verloopt. We hebben ze nadrukkelijk uitgenodigd, maar ik kan ze niet achterna zitten met de subsidieaanvraag. Ik zie het heel graag tegemoet, laat dat duidelijk zijn, we gaan ze daar graag bij ondersteunen.

De voorzitter: Het is een antwoord. Het antwoord op de vraag was: is er een subsidieverzoek, dat is er nog niet.

De heer De Groot: Dan heb ik het nog niet gezien.

De voorzitter: Helder.

De heer De Groot: Het kan zijn dat het nog net deze week binnen is gekomen en dat ik het nog niet weet, dat gaan we nog voor u na, mijnheer Grunwald.

13. Sluiting

De voorzitter: Dit is een raadscommissievergadering, het is door meerderen al gezegd dat dit de laatste is van deze gemeenteraadsperiode. Dat geldt ook voor de voorzitter, die zit hier echt helemaal voor de allerlaatste keer. Ik heb ook fijn met jullie samengewerkt en die keren dat mijn hoestbui optrad of dat ik hoognodig naar de wc moest, dan was er altijd een commissielid die dan heel onbevangen achter de tafel plaatsnam, onmiddellijk en zonder gedoe. Daar wil ik ze ook voor danken, maar ook wil jullie allemaal danken en ik denk dat we ook naar het college kijken, dat wij met elkaar, zoals jullie allemaal al gezegd hebben, ons uiterste best doen om de democratie hier vorm te laten krijgen. Zoals vanavond is het toch weer halfelf geworden, in plaats van dat ik dacht, het kan wel eens 21.00 uur worden. Ik ga niet over mijn graf heen regeren, maar ik kijk altijd rond en dan denk ik, uiteindelijk zit u hier allemaal uw best te doen en vragen te stellen die tot verbetering van voorstellen moeten leiden. Vergeef mij dat ik het heb uit laten lopen tot 22.26 uur, wel thuis en hele goede weken toegewenst. Voor degenen die doorgaan, een mooie succesvolle verkiezingscampagne en voor de raadsleden, commissieleden die niet doorgaan, dank voor jullie inzet voor de gemeente Laren. Dan sluit ik hierbij de vergadering om 22.26 uur.